

Városmajori Gimnázium

Pedagógiai program

2021. szeptember 1.

Készítette a Városmajori Gimnázium nevelőtestülete
Jóváhagyta: Dr. Szebedy Tas András intézményvezető

*„Ha azt akarod, hogy gondoljanak Rád: vigyél virágot;
ha azt akarod, hogy emlékezzenek Rád: ültess fát;
és ha azt akarod, hogy soha ne tudjanak elfelejteni:
nevelj embert!”*

Intézményvezetői köszöntő

A mottóul választott régi kínai bölcsesség különleges tömörséggel és mélységgel fogalmazza meg a Városmajori Gimnázium (a továbbiakban: VMG) Pedagógiai Programjának legfontosabb alapelvét. Az iskola kiemelt feladata napjainkban ugyanis nem lehet más, mint az ifjúság nevelése, a felnőtt életre való felkészítése, a szűkebb és tágabb értelemben vett társadalomba való beilleszkedésének elősegítése. A család mellett az iskola a legfontosabb tényező abban, hogy a gyerekek számára egyszersmind gyökeret és szárnyakat adjon. A VMG Pedagógiai Programjának nem lehet más célkitűzése, mint igazi „alma mater”-ként elindítani diákjait azon az úton, amelyre rendeltettek. Programunk minden elemét ennek az egységes célnak kívánjuk alárendelni. A Városmajori Gimnázium három évtizedes hagyománya két fontos alapcélát valósít meg: a sokprofilúságot, vagyis a minél későbbre halasztható továbbtanulási döntés lehetőségét megteremtő emelt szintű képzést, és a tehetséggondozást, amely a kiemelkedő képességű tanulók fejlesztését, sokféle tehetségének feltérképezését, gondozását és kibontakoztatását teszi lehetővé.

Tartalom

<u>Intézményvezetői köszöntő.....</u>	<u>2</u>
<u>Tartalom.....</u>	<u>3</u>
<u>I.1. Bevezető.....</u>	<u>5</u>
<u>I.1.1. Történeti áttekintés.....</u>	<u>5</u>
<u>I.1.2. Hitvallás, a tantestület által preferált értékek.....</u>	<u>7</u>
<u>I.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, preferált értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....</u>	<u>8</u>
<u>I.2.1. Sokprofilúság.....</u>	<u>9</u>
<u>I.2.2. Az nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....</u>	<u>9</u>
<u>I.2.3. Az nevelő-oktató munka céljai</u>	<u>10</u>
<u>I.2.4. Pedagógiai alapelveinken és célkitűzéseinken alapuló feladataink</u>	<u>11</u>
<u>I.3. A személyiségfejlesztés pedagógiája.....</u>	<u>11</u>
<u>I.3.1. Kiemelt szempontjaink.....</u>	<u>11</u>
<u>I.3.2. A személyiségformálás további lényeges területei.....</u>	<u>11</u>
<u>I.4. Tehetséggondozás.....</u>	<u>12</u>
<u>I.4.1. Kezdő szakasz – A reneszánsz ember.....</u>	<u>12</u>
<u>I.4.2. Céltudatos felkészülés.....</u>	<u>12</u>
<u>I.4.3. Hátránykompenzáció.....</u>	<u>13</u>
<u>I.5. Fenntartható fejlődés.....</u>	<u>13</u>
<u>I.6. Értékeinkhez kapcsolódó eredményeink.....</u>	<u>14</u>
<u>I.6.1. Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés.....</u>	<u>15</u>
<u>I.6.2. Általános műveltségre és művészetekre nevelés, a matematika és a természettudományok fontossága.....</u>	<u>15</u>
<u>I.6.3. Az anyanyelvi tudás és az idegennyelv-tudás fontossága.....</u>	<u>16</u>
<u>I.6.4. Angelica leánykar – ének-zene emelt szintű képzés.....</u>	<u>16</u>
<u>I.6.5. Emelt szintű képzéseink.....</u>	<u>17</u>
<u>I.6.6. Kiegészítő pedagógiai értéket képviselnek a rendszeres közösségi programjaink.....</u>	<u>20</u>
<u>I.7. Cél – feladat – eszköz – stratégia, jövőkép.....</u>	<u>20</u>
<u>I.7.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....</u>	<u>21</u>
<u>I.7.2. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....</u>	<u>21</u>
<u>I.7.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....</u>	<u>22</u>
<u>I.8. A pedagógusok</u>	<u>23</u>
<u>I.8.1. A pedagógusok helyi feladatai (módszertan, témanap, témahét, tanulásszervezési formák – jelenléti és digitális oktatás).....</u>	<u>24</u>
<u>I.8.2. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai.....</u>	<u>25</u>
<u>I.8.3. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai.....</u>	<u>26</u>
<u>I.8.4. A tanárképzésben vállalt feladataink.....</u>	<u>28</u>
<u>I.9. Tanulók.....</u>	<u>28</u>
<u>I.9.1. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók.....</u>	<u>29</u>
<u>I.9.2. Tanulók részvétele a döntési folyamatokban és jogaik gyakorlása.....</u>	<u>31</u>

I.9.3. Esélyegyenlőségi intézkedések.....	32
I.10. A szülők.....	35
I.10.1. A kapcsolattartás elektronikus módjai.....	35
I.11. Tanulói jogviszony.....	36
I.11.1. Felvétel – átvétel – megszűnés.....	36
I.12. Tanulmányok alatti vizsgák.....	36
I.12.1. Osztályozó vizsgák.....	37
I.12.2. Javítóvizsga.....	37
I.13. Tanulmányokat záró vizsga.....	38
II. Helyi tanterv.....	38
II.1. Óraháló és választott tanterv.....	38
II.1.1. A NAT-2012 szerint választott kerettanterv.....	38
II.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek.....	40
II.3. Tantárgy- és pedagógusválasztás.....	40
II.3.1. Tantárgyválasztás.....	40
II.3.2. Pedagógusválasztás.....	41
II.4. Osztályba és csoportba sorolás.....	41
II.5. Választható érettségi tárgyak és témaköreik.....	41
II.6. Ellenőrzés-értékelés.....	42
II.6.1. Tantárgyi ellenőrzés és értékelés.....	42
II.6.2. Magatartás-szorgalom.....	46
II.6.3. Jutalmazás-dicséret-büntetés.....	47
II.6.5. Értesítés az eredményekről; bizonyítvány.....	48
II.7. Melléklet.....	49
II.7.1. Tantárgyi tantervek.....	49
III. Legitimáció.....	50
III.1. Legitimációs záradék.....	50
III.1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	50
III.1.2. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	50
III.2.1. Az intézményben működő tájékoztató fórumok nyilatkozatai.....	51
III.2.2. Az intézményben működő egyes egyeztető fórumok hiányáról az intézményvezető nyilatkozata.....	52
III.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	53
III.3.1. Elfogadás.....	53
III.3.2. Jóváhagyás.....	53
3.2.1. Fenntartói nyilatkozat.....	54
III.4. Érvényességi rendelkezések.....	55
III.4.1. Jelen pedagógiai program érvényességi ideje.....	55
III.4.2. A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai.....	55
III.4.3. A pedagógiai program felülvizsgálásának mechanizmusa.....	55

I.1. Bevezető

I.1.1. Történeti áttekintés

A Városmajori Gimnáziumot 1988-ban kezdték el megszervezni. Az alapítók célja egy modern oktatási szemléletű gimnázium létrehozása volt. Ennek érdekében egy teljesen új, a korszerű pedagógiai felfogásnak megfelelő iskolaépület felépítésére került sor, amelynek falai között 1989. szeptember 1-jétől zajlik a tanítás. Az iskola szervezését nagy társadalmi érdeklődés övezte, amelynek következtében az eredetileg meghatározott diákszámot meg kellett emelni: a hét párhuzamos kilencedikes –induló– osztály mellett négy párhuzamos tizedik évfolyamos osztály kezdte meg tanulmányait, összesen 430 diákkal.

Az induló iskola első igazgatója az intézmény megálmodója, Kálmán Gyula lett, akivel egy 33 fős nevelőtestület kezdte meg nevelő-oktató munkáját. Az új nevelőtestületben 13 fő rendelkezett 15 évnél nagyobb szakmai tapasztalattal, míg négyen voltak teljesen pályakezdők, s 5 pedagógusnak három évnél kevesebb tapasztalata volt. Kálmán Gyula tudatosan alakította így a nevelőtestület összetételét, mivel ez által a tapasztalat és az újító ötletek szerencsés keveréke jött létre, amelynek következtében nem egy régóta működő iskola rendszeréhez, működéséhez igazodott az új tanintézmény, hanem saját hagyományokat alakított ki, megteremtve ezzel önálló, egyedi arculatát.

Jól mutatja ezt a középiskola névadásának folyamata is. Már a szervezés során a „Városmajori Gimnázium” elnevezést használták, de ez csak az első tanév elindulásakor vált hivatalossá. A nevelőtestület a következőképpen indokolta a névválasztást: *„Az új gimnázium elnevezésében jusson kifejezésre az iskola hagyományörző szándéka, a közvetlen környezetével való kapcsolata és a területi elhelyezkedése. Az elnevezés könnyen megjegyezhető és időtálló legyen.”*

E névválasztással azon felül, hogy olyan neves oktatási intézmények sorába lépett a gimnázium, mint a Sárospataki Kollégium vagy a Fasori Gimnázium, elkerülte a rendszerváltozás politikai vitáit, hiszen bármilyen neves személyt is választottak volna névadóul, az könnyen egyfajta politikai állásfoglalássá válhatott. Ráadásul a Városmajor mint területi elnevezés már a török kiűzése után kialakult, azaz több mint kétszáz éves.

A gimnázium modernségét mutatja, hogy az országban az elsők között készített pedagógiai programot, amelyben az önálló iskolát és ebből következően a nevelők pedagógiai és szaktudományi szabadságát hirdette. Emellett kihangsúlyozta a politikai és vallásfelekezeti semlegességet, amiből fakadóan elutasított mindenfajta hátrányos megkülönböztetést.

„A nevelőtestület az iskola szellemiségét, sajátos hagyományainak kialakítását a humanizmus-liberalizmus értékeihez kapcsolja. Ezzel azt vállalja, hogy az iskola belső világát a diákokkal együtt úgy alakítja, hogy az –értévesítve az emberi és közösségi kapcsolatokban a felelősség, a megbecsülés, a tisztelet, a bajtársiasság, a gyengébbek védelmének a követelményét– a demokrácia gyakorlóterepévé váljon.”

A gimnázium nevelési programjának központi eleme az értelmiségi életformára való felkészítés, aminek négy pilléréként a szaktudományi felkészültséget, a kulturális értékek befogadását, a szociális érzékenységet és a nemzeti sorskérdések iránti felelősséget határozta meg az iskola nevelőtestülete.

A Városmajori Gimnázium első igazgatójának, Kálmán Gyulának a megbízatása nyugdíjba vonulása miatt 1993. július 31-én lejárt. Utódja Szebedy Tas magyar-latin szakos tanár lett. Ekkorra az iskolában már két sikeres érettségi időszak is lezajlott, amelyek során előbb négy, majd hét osztály diákjai vizsgáztak le, azaz az első diákok már elhagyták az alma matert.

A rendszerváltozás folyamatából fakadó változások az iskolát is érintették: az oktatási intézmények fenntartása körüli viták során felmerült a gimnázium fővárosi fenntartásba való átkerülése. Ezt 1991-ben a nevelőtestület elvetette, mégis 1995-ben a főpolgármester kérelmezte az iskolának a Fővárosi Önkormányzat tulajdonába való átadását. Ezt első fokon a Fővárosi Vagyongátdó Bizottság elfogadta. A határozat ellen az igazgató fellebbezett, és sikerült elérnie, hogy a gimnázium a XII. kerületi Önkormányzat fenntartásában és tulajdonában maradjon.

Ezzel egy időben döntés született a Csaba utcai Német Tagozatos Általános Iskola jogutód nélküli megszűnéséről és az épület egyházi kézbe adásáról. A Városmajori Gimnázium felajánlotta, hogy az 1995/96. tanévtől egy-egy teljes 7. és 8. osztályt átvessz úgy, hogy számukra az általános iskolai tanrendi oktatást biztosítják, kiegészítve ezt angol és német emelt szintű képzéssel. Az önkormányzat átmeneti időre (1995. szeptember 1. – 1997. augusztus 31.) engedélyezte az általános iskolai emelt szintű képzés működését. E lépéssel az eddig négy évfolyamos gimnáziumban megjelentek a 7. és 8. osztályosok is. Ugyan ekkor még nem mondták ki a hat évfolyamos képzés bevezetését a gimnáziumban, de ennek előkészítését az iskola már elkezdte.

A szerkezetváltotatást sikerült jól előkészíteni. 1992-ben Szebedy Tas vezetői programjában célként tűzte ki a hat évfolyamos képzés megjelenését a gimnáziumban. Ennek első lépéseként az 1994/95. tanévben a NAT tervezetet a hat évfolyamos képzésre koncentrálna dolgozták fel és vitatták meg a munkaközösség-vezetők. 1995 februárjában a félévzáró nevelőtestületi értekezleten megválasztották az öttagú szerkezetátalakítási innovációs csoportot, melynek tagjai részletes helyzetelemzést készítettek. 1995 nyarán megkezdődött a tantervek kidolgozása, valamint a kisebb korosztályhoz illeszkedő pedagógiai és módszertani felkészülés. Ezzel párhuzamosan a Városmajori Gimnázium együttműködési megállapodásokat kötött a kerület több általános iskolájával, köztük a Kós Károly Ének-zene Tagozatos Általános Iskolával is. A hat évfolyamos képzés az önkormányzat engedélyével az 1996/97. tanévben indult meg az iskola falai között.

Az iskola oktatási rendszerének átalakulása együtt járt az osztályszám növekedésével: 16-ról 20-ra nőtt az osztályok száma. Ez azonban kapacitási kérdéseket is felvetett, azaz szükségessé vált további tantermek kialakítása. Ennek érdekében 1998-ban beépítették a tetőteret. Ekkor jöttek létre az úgynevezett tornyok, vagyis az iskola négy sarkán lévő bástyák tetőterében három-három tantermet és egy raktárhelyiséget alakítottak ki. Itt kaptak helyet a számítástechnika-termek, a rajzterem, valamint két toronyban a nyelvi termek.

Az ezredforduló után a gimnáziumban zajló oktatás rendszere a kor kihívásaihoz, a változó szülői elvárásokhoz igazodva új képzési formával gazdagodott: 2007-ben elindult a nulladik évi német nyelvi képzés, aminek a tapasztalataiból nőtte ki magát 2011-re a német-spanyol nyelvi előkészítő osztály.

2005-ben az iskola pályázatot adott be az Ökoiskola cím elnyerésére, amelyet meg is kapott. A megtisztelő cím ünnepélyes átadására 2005. június 3-án a Városmajori Gimnáziumban került sor.

2006-ban fogalmazódott meg először egy nagyobb, komplex, 12+1 évfolyamos oktatási intézmény kialakítása több iskola egyesítéséből. Ennek keretében szóba került a Kós Károly Ének-Zene emelt szintű képzéses Általános Iskola és a gimnázium között már meglévő együttműködés még szorosabbá tétele. Az egyesülés előkészítése 2008 tavaszán indult el, és 2009. július 1-én meg is valósult. Az intézmény neve ezzel Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola, Módszertani Információs Felnőttképzési Továbbképző és Vizsgaközponttra változott. 2011 óta az iskola Akkreditált Kiváló Tehetségpontként működik.

Az oktatási rendszer 2011 óta lezajlott átalakítása iskolánkat is érintette: a XII. kerületi Hegyvidéki Önkormányzat helyett a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett az iskola fenntartója. A szervezeti változásokat követően a gimnázium a Közép-Budai Tankerületi Központ-hoz tartozik.

A Közép-Budai Tankerületi Központ kezdeményezésére 2019-ben az iskola két tagintézményét szétválasztották, ezzel visszaállt a 2008-as állapot. Az iskola visszanyerte eredeti nevét –Városmajori Gimnázium–, és képzési struktúrája is megegyezik a korábban kialakított rendszerrel, azaz minden évben két hat évfolyamos, két négy évfolyamos és egy öt évfolyamos (nyelvi előkészítővel induló) osztály indul. Ezen osztályok mindegyike számára jogszabály biztosít tehetséggondozásra többletórát (2021-ben heti két többletórát). A tanulólétszám a módosított Alapító okirat szerint 840 fő, és az engedélyezett tanári álláshelyek száma 69 fő.

Az iskolaépület az eltelt idő alatt a lehetőség szerinti karbantartások ellenére elöregedett, emiatt komoly felújításra szorul, amit tetéz, hogy a megnőtt tanulólétszámmal az épület kihasználtsága 140%-os lett. A helyzet megoldására 2021-ben kiemelt beruházásként jelentős bővítési tervet fogadott el a Városmajori Gimnázium számára a Miniszterelnöki Hivatal, aminek mielőbbi valósággá válásában mind a diákok, mind a nevelőtestület tagjai bíznak.

I.1.2. Hitvallás, a tantestület által preferált értékek

A VMG 1989-ben alkotott Pedagógiai Programjában az akkori nevelőtestület is egy modern európai iskolaképet tűzött ki célul. Ennek legfontosabb alapelvei a következők voltak:

- A gimnázium nevelőtestülete az önálló iskola és ebből következően a nevelők pedagógiai és szaktudományi szabadságának a híve. Azt az álláspontot képviseljük, hogy a tanárnak joga –szem előtt tartva az érettségi és a felvételi vizsgák követelményeit– a tanterveket kiegészíteni, feldolgozásukat olyan módszerek és segédanyagok megválasztásával elvégezni, amelyeket a tanításról-tanulásról alkotott felfogása szerint a legeredményesebbnek tart.
- Bár az iskola nem szolgáltató intézmény, de elismerjük annak szükségességét, hogy az alapfeladatokon túlmutató nevelési-képzési feladatokról az iskolához tartozó szülők közössége véleményt alkosson, és a szülők-diákok megvalósítható javaslatai az iskola programjába beépüljenek.
- A VMG a közoktatásról szóló törvényi előírásnak megfelelő módon, nem kíván semmilyen politikai és vallás-felekezeti szervezethez intézményesen kapcsolódni, és nem kíván az iskolán belül ilyen szerveződéseknek teret engedni. A Városmajori Gimnázium tanári testülete elutasítja, hogy a közösség tagjai és képviselői, tanulószervezetei, szülői szervezetei, támogató alapítványai vagy azoknak képviselői, tisztségviselői politikai tevékenységüket az iskola falain belül végezzék, illetve az iskola nevét politikai tevékenységükben felhasználják. A nevelőtestület olyan eszmei és etikai értékeket kíván nevelő munkája során képviselni, amelyek biztos alapot adnak mindenfajta kizárólagosságra való törekvés és az ezzel együtt járó mindenfajta hátrányos –legyen az nemzeti, faji, felekezeti vagy politikai indíttatású– megkülönböztetés elutasítására. A nevelőtestület az iskola szellemiségét a diákokkal együtt úgy kívánja alakítani, hogy az az emberi és közösségi kapcsolatokban a felelősség, a megbecsülés, a tisztelet, a bajtársiasság, a gyengébbek védelmének természetes gyakorlóterepévé váljon.
- A nevelési program meghatározó vonása az értelmiségi létforma és hivatás gyakorlására való előkészítés. A nevelőtestület felfogása szerint az értelmiségi lét alapja: a magas fokú szaktudományi felkészültség, a folyamatos önművelés igénye, a kultúra értékeinek befogadása, a

szociális érzékenység, a társadalmi cselekvésre való készség, a szűkebb és tágabb közösség érdekeinek felismerése és képviselése, a nemzeti lét, a magyarság sorskérdései iránti felelősség.

- „A VMG pedagógiai programjának és képzési rendjének megtervezésével olyan iskolát kívánunk kialakítani, amely a 12-19 éves fiataloknak biztosítja egyéni képességeik felismerését és minél teljesebb kibontakoztatását; élethivatásuk kiválasztását és az erre való tudatos készülést; az egyetemes és a nemzeti értékek megismerését és elfogadását; s így a minél teljesebb, harmonikusabb személyiség kialakulását.” (Kálmán Gyula, a VMG alapító igazgatója, 1989)

I.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, preferált értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Közösségünk szerint a jó iskola:

- egyedi szellemiségű és sokszínű, sokféle profillal;
- alkalmazkodik a kor elvárásaihoz;
- nyitott, jó hangulatú, barátságos, ahol a közösség tagjai –tanárok-diákok egyaránt– támogatják egymást és örülnek egymás sikereinek;
- jól kiválasztott, együttműködő, tapasztalt, stabil, közös jövőképpel rendelkező, jól képzett, fejlődni akaró és képes tanári közösséggel rendelkezik;
- megtanítja a diákokat tanulni, hogy képessé legyenek a saját tanulásuk irányítására, és így felkészíti őket az élethosszig tartó tanulásra;
- segíti a valamely területen tehetséges tanulók kibontakozását, és a valamiben lemaradókat, hiányossággal küszködőket az előrelépésben;
- irányítója igazgató-pedagógus, aki ismeri kollégáit és tanítványait, és aki az iskolában optimális munkafeltételeket biztosít;
- alapvető és világos szabályai vannak a közös munkára vonatkozóan, amelyek betartását a diákoktól, a tanároktól és a szülőktől is elvárja;
- a nevelő munkát egyenrangúnak tartja az oktatással, és lehetőséget nyújt a diákoknak az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek, megközelítési módjainak megértésére, megvitatására;
- fontosnak tartja azokat a közösségi kereteket, amelyek között élünk, mert gyökereink és hagyományaink identitásunk fontos részét képezik;
- a pedagógiai és a szülői nevelési elveket egyeztetni képes közösséget szervez; fórumokat biztosít a szülőkkel való kapcsolattartásra, a szülői véleményeket, javaslatokat befogadja, hasznosítja, és a gyermekek családi neveléséhez pedagógiai segítséget nyújt;
- felhasználja a modern informatikai eszközök tanulást támogató lehetőségeit.

Az intézmény nevelő-oktató munkája három alapelv, a sokprofilúság, a tehetséggondozás és a fenntartható fejlődés köré épül. E három alapelv egymást kiegészíti, lehetőséget teremt a komplex személyiségfejlesztésre és a tehetségek sokoldalú kibontakoztatására.

I.2.1 Sokprofilúság

A Városmajori Gimnázium első pedagógiai programjában már megfogalmazott alapelve a sokprofilúság volt, mely a hagyományos humán-reál szembeállítás helyett a sokoldalúságot tette a gimnázium nevelőtestületének hagyományos célkitűzésévé. A sokoldalúságra való törekvés a jelenkor általános műveltség anyagának elsajátítását igyekszik megadni a tanulók számára. Ez tükröződik a képzési program arányaiban is.

A természettudományos ismeretek nélkülözhetetlenek a továbbtanulási esélyek biztosításához. Ez a tény hatott a képzési arányok kialakítására együtt azzal a felismeréssel, hogy a magyar ifúságnak idegen nyelvek ismerete nélkül kevés lehetősége nyílik az érvényesülésre. Ezek a szempontok együttesen határozták meg a magyar, a történelem és az ének-zene emelt szintű képzésünk mellett az emelt szintű oktatás biológia, digitális kultúra, fizika, matematika szaktárgyak emelt szintű képzési felé irányultságát, valamint a csoportbontással, nagyobb óraszámokban tanított idegen nyelvek oktatásának hangsúlyos szerepét. A sokoldalúság a tizenegyedik évtől emelt szintű érettségi felkészítő (korábban fakultáció) kínálat bőséges választékában is folytatódik.

A fentebb említett tárgyakon kívül középszintű érettségire készítünk fel például filozófiából, földrajzból, és művészeti tantárgyakból is.

I.2.2. Az nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Legfontosabb alapelvünk, hogy érett, önállóan gondolkodó, felelős, szociálisan érzékeny, kezdeményezésre, együttműködésre és reflexióra képes felnőttekké neveljük tanítványainkat, hogy a társadalom tevékeny, boldog, felelős tagjaivá váljanak.

- Elősegítjük szellemi fejlődésüket, készségeik optimális alakulását, segítséget nyújtunk tudásuk és kompetenciáik kifejezésre juttatásában.
- Kiemelkedően fontosnak tartjuk azt is, hogy az iskolában elsajátított tudásuk értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, így egyensúlyra törekszünk a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak (pl. digitális kompetencia) között, valamint a természettudományokat, a nyelvoktatást, a humán és művészeti értékeket közvetítő tartalmak között.
- Fejlesztjük erkölcsi érzéküket, törekszünk a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítésére, igazságérzetük kibontakoztatására, cselekvő elkötelezettségük kialakítására a jó és a szép iránt.
- Megtanítjuk őket arra, hogy a természetes önérdek mellett hangsúlyosan vegyék figyelembe a közösségük érdekeit. Törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentességre, a méltányosságra, a kölcsönös jóindulatra, elfogadásra, a konfliktusok megjelenésekor pedig a megoldáskeresésre, a jó megoldások, előre vivő kompromisszumok keresésére neveljük őket.
- Tudatosítjuk bennük a demokratikus értékeket, a közösségi lét szerepeinek felelősséggel való elfogadását, tudatos vállalását és képviselését, a politikai, ideológiai, vallási, etnikai hovatartozás alapján történő hátrányos megkülönböztetés kizárásának fontosságát.
- Kialakítjuk bennük a nemzeti lét, a magyarság sorskérdései iránti felelősséget, megtanítjuk őket az otthon, a lakóhely, a szülőföld és a haza megbecsülésére, felhívjuk figyelmüket nemzeti kultúránk értékei, hagyományai megismerésének és megőrzésének fontosságára.

- Segítjük munkakultúrájuk kialakulását, és a szellemi és fizikai munka tiszteletére, igényességre neveljük őket.
- Pedagógiai segítséget nyújtunk a gyermekek családi neveléséhez, a szülői véleményeket, javaslatokat befogadjuk és hasznosítjuk.
- Diákjainkat a környezet fenntarthatóságának, fejlesztésének tudatosságára, a természetes és épített környezetünk értékeinek megismerésére és megóvására neveljük, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- Tudatosítjuk bennük a felelősségtudatot az informatika, valamint az elektronikus és virtuális világ lehetőségeinek alkalmazásában, és felhívjuk figyelmüket a veszélyeire is.

I.2.3. Az nevelő-oktató munka céljai

- Segítséget akarunk nyújtani diákjainknak abban, hogy az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, érdeklődők és nyitottak maradjanak az újra és a másra, hogy felkészülhessenek a majdani önálló életvitelükre, és maguk tudják alakítani a saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat.
- Erősíteni akarjuk bennük a közösségi szellemet, az idetartozás érzését és a felelősségérzetet a közösség értékei iránt. Kiemelt célunk az is, hogy segítsük diákjainkat abban, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, és hogy megértsék egymás megbecsülésének, tiszteletének, elfogadásának, a gyengébbek védelmének fontosságát.
- Törekszünk a harmonikus, az iskola céljait segítő pozitív munkaléggör kialakítására és fenntartására.
- Olyan feltételeket, tevékenységeket kívánunk biztosítani számukra, hogy az általános műveltséget jelentő tárgyi tudás mellett a továbbtanuláshoz és munkavállaláshoz szükséges valamennyi fontos készséget elsajátítsák, kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken és így megtalálhassák hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Olyan tanulást segítő beállítódásokat alakítunk ki bennük –az önfigyelemtől a képzelőerőn át az intellektuális érdeklődésük felkeltéséig–, hogy képessé váljanak az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre. Fejlesztani kívánjuk az ismeretközpontúságon alapuló problémamegoldó képességüket, kritikus gondolkodásukat, hogy megszerzett tudásukat írásban és szóban is magas szinten meg tudják osztani másokkal, másokkal együttműködve, másokra figyelve minőségi munkát tudjanak végezni.
- Kiemelt célunk hazánk, Magyarország nemzeti és kulturális értékeit megismerő, azt tisztelő, gazdagítását akaró fiatalok nevelése.
- Különösen fontosnak tartjuk diákjaink testi és lelki egészségre nevelését, a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezettudatos, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás kialakítását.
- Célunk az is, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, és ne csupán fogyasztói, vagy kiszolgáltatott használói és élvezői legyenek a virtuális világ szervezőinek, hanem felelős, tudatos alkalmazói egy gazdag, de nem veszélytelen új világnak.

I.2.4. Pedagógiai alapelveinken és célkitűzéseinken alapuló feladataink

- A diákok fejlesztésének részeként számos feladat hárul a nevelőtestületre. A nevelő-oktató munka alapvetően a tanórán zajlik. A tanórák szervezése igyekszik a diákok számára biztosítani a fejlődés lehetőségét. A tudásátadáson kívül a tanórák aktív helyszínei az egész személyiség fejlesztésének, így különösen a véleményformálási képességnek és az értelmiségi vitakultúrának, az egymás kölcsönös tiszteletének, a nemzeti önbecsülésnek, az etikai és esztétikai érzéknek.
- A kötelező és a kötelezően választható tanórák mellett az intézmény filozófiai, tudományos, művészeti és sport szakköröket szervez, amelyre a diákok érdeklődésük szerint jelentkezhetnek. A szakkörök a képességek kibontakoztatásában kiemelkedő szerepet játszanak, lehetővé teszik az ismeretek elmélyítését, a kompetenciák fejlesztését.
- Kiemelt feladatunk a nyitottság, sokszínűség, szabadság, önállóság, kreativitás fejlesztése diákjainkban. Az iskola számos, az egész közösséget megmozgató projektet szervez a diákok közötti együttműködés, a kooperáció, és a kreativitás fejlesztésére, valamint a közjóra való törekvés megalapozása, szociális érzékenység, segítő magatartás, a cselekvő állampolgári magatartás kialakításának céljából.
- A gondolkodás fejlesztése, a tanuláshoz szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök fejlesztése, a továbbtanulás, a felnőtt életre való felkészítés, a megmérettetés biztosítása érdekében az iskola aktívan részt vesz az országos és helyi versenyek megszervezésében, valamint a diákok felkészítésében. A hagyományos és az egyre terjedő kreatív, problémamegoldó versenyek fontos szerepet játszanak a diákok stressztűrő és stresszkezelő képességének kialakításában és fejlesztésében.

A pedagógiai programban a nyelvi emelt szintű képzéssel kapcsolatban felsorolt célok megvalósítását szolgálják a Városmajori Gimnázium határokon átvelő kapcsolatai is. Szülői támogatással iskolai cserekapcsolatot tartunk fenn német, spanyol, olasz és svéd gimnáziumokkal, és a nyelvi előkészítő osztályoknak Berlinbe, valamint Salamancába szervezünk tanulmányi kirándulásokat, szintén szülői támogatással.

I.3. A személyiségfejlesztés pedagógiája

I.3.1. Kiemelt szempontjaink

- A hiteles személyiséggé válásra való törekvés
- A kommunikációs készség, a kommunikációs intelligencia fejlesztése
- A kreatív képesség és az alkotókészség fejlesztése
- A modellalkotási képesség fejlesztése
- A szolidáris érzékenység és az empátikus képesség kialakítása
- A demokratikus érzék, az egymásra figyelés erősítése

I.3.2. A személyiségformálás további lényeges területei

- Az önismeret, önértékelés, önbizalom fejlesztése

- A másság, a másként gondolkodás elfogadása
- A döntőképeség kifejtése
- A véleményalkotás szükségességének kialakítása
- A kudarc feldolgozásának képessége
- A siker feldolgozásának képessége
- A kérdezni akarás képessége
- A kérdezni tanulás szándékának erősítése
- A problémamegoldó képesség fejlesztése, avagy annak a képességnek kialakítása, mely segít a bonyolult problémát egyszerűbb problémává bontani az ismeretanyag mozgósításával; egy-egy kérdés sokirányú megközelítéséhez vezetés (rugalmas gondolkodás)
- Szövegértési képesség fejlesztése
- Az örülni tudás, az érzelmkifejezés képességének kialakítása
- A figyelem, az önmagunktól való elvonatkoztatni tudás fejlesztése
- A csapatban gondolkodás, az együttműködés képessége

I.4. Tehetséggondozás

I.4.1. Kezdő szakasz – A reneszánsz ember

Tehetséggondozó képzésünk meghatározó gondolata a sokprofilúság. Az erre biztosított heti két többletórát a különböző képzési formákban az alaptanterv kijelölte két éves szakaszokban más-más módon használjuk fel. A négy évfolyamos képzésre felvettek számára az első két évben a választott emelt szintű képzésnek megfelelő tantárgyak óraszámát megkettőzítettük. Az öt évfolyamos képzés során a nyelvi előkészítő évet követő két tanévben a választott idegen nyelv óraszámát növekszik kettőzítettük. A hat évfolyamos, tehetséggondozó képzés 7-8. évfolyamán a matematika és az idegen nyelvek emelt óraszámát mellett a tehetséggondozásra szánt többletórát a természettudományok óraszámának növelésére fordítottuk. A 9-10. évfolyam két osztályában a biológia, digitális kultúra, fizika, földrajz, kémia, magyar, matematika, történelem közül legtöbbször által választott tárgyak négy csoportban kapnak két-két, a programmal választott többletórát.

I.4.2. Céltudatos felkészülés

Törekszünk arra, hogy a továbbtanulás iránya a képzés során módosítható legyen: az utolsó két tanévben a korábbiaktól függetlenül lehet emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő képzésre jelentkezni (hagyományos –és a továbbiakban is használt– kifejezéssel: fakultációs tárgyat választani).

Diákjainkat az alapóraszám illetve a kiegészítő óraszámok függvényében tudjuk felkészíteni a közép- és az emelt szintű érettségire a törvény által megadott keretek között (a 100/1997. Korm.rend. 6§. 4.bek. alapján). Kellő számú jelentkező esetén megfelelő számban indítunk, a törvényben előírt óraszámot biztosító csoportot biológiából, fizikából, kémiából, magyarból, matematikából, történelemből, illetve idegen nyelvből (amennyiben a jelentkezők közel azonos szinten vannak), Informatikából / digitális kultúrából az eddigi felkészítéssel sikeresen vizsgázott emelt szinten minden tanuló. Az érettségi felkészítés keretében középszinten digitális kultúra, földrajz, művészettörténet, vizuális kultúra stb. tárgyakból is van lehetőség a felkészülésre.

A jogszabályok biztosította kereteken belül –szükség szerint különbözeti vizsgálával– van lehetőség a választott tárgyak kétéves szakaszon belüli változtatására.

I.4.3. Hátránykompenzáció

A Városmajori Gimnázium elsősorban a csoportos és részben az egyéni tehetséggondozás területén érte el az eltelt évek során országos elismerést. Az iskolánkat évtizedek óta megkereső családok elvárása a tehetségüket bemutatni, fejleszteni akaró, egyetemi szinten továbbtanulásra készülő diákok számára megfelelő fejlesztési lehetőség.

A sikeres továbbtanulási és tehetséggondozó tevékenység az utóbbi évtizedekben már szinte csak kiemelkedő, magas szintű tanulmányi eredményekkel rendelkező tanulók felvételét teszi lehetővé, a 10-15-szörös túljelentkezési arány a gyengébb képességű tanulók számára nehezíti a központi felvételi rendszeren keresztül a tehetségfejlesztő munkába való bekapcsolódást. Ugyanakkor az iskolai hátránykompenzáció az eltelt években specializált módon alakult. Azoknak a tehetséges tanulóknak a hátrányait kell egyre szélesebb körben kompenzálni, csökkenteni, esetleg megszüntetni, akik tehetségesek és részben eredményesek, de sajátos nevelési igényük, tanulási nehézségeik miatt a tehetséggondozásban egyéni tanulási, képzési fejlesztési szükségleteik vannak. Büszkén mondhatjuk, hogy a legeltérőbb tanulási gondokkal, speciális igényekkel küszködő diákjaink ugyanolyan eredményesen érettségiznek, vesznek részt tanulmányi versenyeken, és érnek el kiemelkedő szintet a tanulásban, mint hasonló gonddal, nehézséggel, hátrányokkal nem küzdő társaik. Kétféle iránya van ennek a hátránykompenzáló pedagógiai munkának: egyrészt a speciális tanulási nehézségek feltérképezése, a tanulók egyéni kompenzáló lehetőségeinek előkészítése, másrészt a kompenzálás, a fejlesztés mellett a tanulók speciális tehetségének kibontakoztatása egyéni sajátosságaik figyelembevételével, kialakítva a közösség elfogadó magatartásának, az egymás iránti toleranciának a légkörét. Az intézményben a szociális hátrányok miatti nehézségekre a közösség összefogása következtében az alapítványaink eszközrendszere nyújt segítséget, például tanulmányi kirándulások, kiegészítő programok, külföldi diákcserek szervezésében, finanszírozásában, oktatási eszközök, segédanyagok beszerzésében.

I.5. Fenntartható fejlődés

A Városmajori Gimnázium tanári, tanulói és szülői közössége elkötelezett a fenntartható fejlődés kérdésében. Ennek egyik megvalósulási területe az „Örökös Ökoiskola” cím elnyerése óta működő Ökoiskola programunk, valamint az iskolában működő „Zöld Kör”. A diákok figyelmét a napi gyakorlatban is felhívjuk a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos napi feladatokra, mint például a szelektív hulladékgyűjtés, a mosdók, az épület víz- és energiatakarékos használata. Számos akció keretében formáljuk a diákok világszemléletét, hogy a jövő generációra egy élhető bolygót hagyjanak, s az ezzel kapcsolatos problémákat alaposabban végiggondolják, körbejárák.

Komoly nevelési feladatnak tartjuk a diákokban az étel megbecsülésének kialakítását, erősítését. Szeretnénk, ha a diákok nem dobánák ki ételt, valamint szeretnénk, ha az iskolai ebédeltetés során el nem fogyasztott ételadagok csökkennének, aminek érdekében a diákokban tudatosítani szeretnénk a világban jelenlévő nélkülözést, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmüket a jóléti társadalmak esztelen energiapazarlásából fakadó problémákra.

Természetesen az iskola egészének a működését is törekszünk a fenntartható fejlődés elveivel összhangban megszervezni és kialakítani. Ennek megfelelően célunk, hogy elősegítsük a kerékpárral való iskolába járást, kialakítsuk az ehhez szükséges iskolai infrastruktúrát, például a biciklitárolókat. Hasonlóképpen fontosnak tartjuk a felesleges papírhasználat és a túlzott fénymásolás elkerülését. Ennek érdekében folyamatosan térünk át az elektronikus ügyintézésre, az iratok elektronikus tárolására és lehetőség szerinti hitelesítésére.

A fenntartható fejlődés szorosan kötődik a természet védelméhez is. Iskolánk szerencsés, mivel egy hatalmas parkban áll, így biztosított a zöld környezet és a jó levegő. Ugyanakkor ez feladatot is jelent. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolához tartozó területen az őshonos növények és hazai ökoszisztéma jelenjen meg, amelyet az özönnövények irtásával, valamint a gondosan kiválasztott növényültetésekkel kívánunk elérni, továbbá számos madárodú kihelyezéséről is gondoskodunk.

I.6. Értékeinkhez kapcsolódó eredményeink

A Városmajori Gimnázium tanári közössége kivétel nélkül egyetemi (MSc, MA) középiskolai tanári végzettségű szaktanárokból áll. Tantestületünk jelentős része tehetséggondozásban, versenyeztetésben, közösségfejlesztésben, egyéni fejlesztésben gyakorlott, elkötelezett egyéniségekből áll. Kollégáink rendszeresen és aktívan részt vesznek a hazai továbbképzések mellett külföldi továbbképzéseken és Erasmus+ pályázatokon. Számos kollégánk kapott munkásságáért elismeréseket, kitüntetőket, köztük például Bonis Bona, valamint Trefort Ágoston-, Németh László-, Apáczai Csere János-díjat, Ericsson-díjat, Graphisoft-díjat, Rátz Tanár Úr Életműdíjat, Eötvös József-díjat, Magyar Örökség díjat, Miniszteri elismerő Oklevelet, OKTV versenyfelkészítésért elismerő oklevelet, Pro Urbe díjat, Bárczy István-díjat, és XII. Kerületi Önkormányzati vagy Közép-Budai Tankerületi kitüntetést.

A közösség fő értéke a demokratikus légkör, a szakmai igényesség, kölcsönös tisztelet és megbecsülés, az egyéniségek elismerése, a tehetségre való odafigyelés, a fejlesztő pedagógiai felfogás, a közös, elfogadható, többségi véleményen alapuló szakmai kompromisszumokra való törekvés. Fő értékek még a méltányosság, a kölcsönös tisztelet, a közös európai kulturális értékek elfogadása, a humanizmus, és az intézményi szintű politikamentesség, valamint a hátrányos megkülönböztetés elkerülése.

A Városmajori Gimnázium épülete az 1989-es évben jellemző holland típusú, oktatási kabinet jellegű épületben tette lehetővé a szakmai munka kiteljesedését. Ennek lényege az volt, hogy a tantermek sokféle kialakítása és a tantárgyak szerinti bontások lehetővé tétele az épület használatában fontosabb elv volt eredetileg, mint az egyedi osztálytermek rendszere. A tehetséggondozás, a magas színvonalú szakmai oktatás sok bontást tesz szükségessé, ezért a tantárgyi órák jelentős része, különösen az emelt szintű képzés keretében a tehetséggondozás területein bontott csoportokban zajlik, és nem az osztály egészének együtt tartott óráin. Az épület a központi aulával egy hatalmas központi teret biztosít, ami elősegíti a közösség kialakulását, s a közösségi programok szervezését. Nem véletlen, hogy minden évben itt zajlik a szalagavató bál, amely alkalomra az egész aula varázslatos díszletbe öltözik.

A szaktantermi rendszer komolyan segíti a tehetséggondozást, ugyanakkor a saját osztályterem fontos pillére az osztályközösségek kialakulásának. E két egymásnak ellentmondó elvárást úgy oldottuk fel, hogy az alsóbb évfolyamok számára saját osztálytermet biztosítunk, míg az utolsó két évfolyamon, amikor az oktatás szervezése is inkább évfolyamszinten valósul meg, már nem.

Fontos elem még az iskolai környezet tekintetében a parkos környezet, a Városmajori parkban való zöldövezeti jelleg. A kellemes, világos, nagy közösségi terekkel rendelkező tanulási környezetet kiegészíti a természetközeli, zöld, fás, és növényekkel tarkított világ.

I.6.1. Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés

A Városmajori Gimnázium tanári közössége a több évtizedes szakmai munkának, a kialakult hagyományoknak és az iskolát kereső szülői elvárásoknak eleget téve kiemelten a tehetséges, jól motiválható, továbbtanulási célkitűzéssel rendelkező értelmiségi életpályára készülő fiatalokkal foglalkozik sikeresen.

A képzésünk alapfeltétele a tehetségek felismerése, a képességméréssel történő beiskolázás, és a csoportos képességfejlesztés, melynek alapvető és elmaradhatatlan eszköze a csoportbontásokkal végzett, hasonló képességű tanulócsoportok egységes fejlesztő tevékenysége. Ennek a munkának lényeges eleme a versenyekre való felkészítés, a kiemelkedő képességek szinten tartása, fejlesztése, a hiányosságok vagy gyengeségek feltérképezése, a közösségben való hatékony tevékenykedés segítése, szintek szerinti bontásokban végzett fejlesztés, és a magas színvonalú, minőségi oktatás.

Egyaránt fémjelzik tehetségfejlesztő oktatásunkat az egyéni tehetségkezelés és a csoportos, vagy kisközösségek hatékony fejlesztési folyamatai.

A digitális kultúra, az idegen nyelvek, a matematika és a testnevelés óráin az osztályokat kisebb csoportokra bontjuk. Az anyanyelvi készségek fejlesztése érdekében a 7-8. évfolyamon, valamint a belépő kilencedik osztályokban ugyancsak csoportbontásban tartjuk a magyar nyelvi órákat.

Bontottak a tehetséggondozási iránynak megfelelő órák: a 7-8. évfolyamon a fizika és a kémia, a hat évfolyamos képzés 9-10. évfolyamán a választott (előfakultációs) tárgy órái, valamint a négy évfolyamos képzés irányának megfelelő órák.

Kis csoportban tanulnak végül diákjaink az utolsó két évben választott tárgyaik érettségi vizsgára felkészítő óráin.

Tehetséggondozó munkánk eddigi egyértelmű visszaigazolása a 12-15-szörös túljelentkezés minden képzésünkre. Gimnáziumunk sokprofilú képzési formáit a szülők, és az ide jelentkező diákok évtizedek óta eredményesnek, magas színvonalúnak tartják.

Az iskolánk iránt intenzíven érdeklődő családok jelentős része a magyarországi vezető pozícióban tevékenykedő és a különböző felsőoktatási intézményekben érintett fővárosi értelmiségi réteg tagjai a legkülönbözőbb szakmákból.

I.6.2. Általános műveltségre és művészetekre nevelés, a matematika és a természettudományok fontossága

A Városmajori Gimnázium a gimnázium eredeti formáját tevékenységében, program szinten is őrző iskolatípus, melynek célja a humán műveltség minél szélesebb formája iránti tanulói érdeklődés felkeltése. Némileg szembe szállva a túlzott korai specializálódás igényével, iskolánk a minél hosszabb időre kitolható választási lehetőséget kívánja a diákoknak biztosítani. Ezt tesszük a 10. évfolyamig fenntartott emelt szintű, és emelt óraszámú több irányú képzés fenntartásával. Célunk az, hogy diákjaink a specializálódást minél később érezzék kényszernek, és minél hosszabb távon ismerkedhessenek a tudás komplex jellegével.

A természettudományos ismeretek, készségek alapszintű biztosítása lehetővé kívánja tenni, hogy az érettségire való utolsó két éves periódusig diákjaink minél több kapcsolatot tarthassanak fenn a tudományokkal. Az iskolák egyre szélesebb körében a természettudomány és a matematika oktatása tanárhány miatt akad, a Városmajori Gimnáziumban minden műveltségi területen a magas színvonalú oktatásra és tanárutánpótlásra komoly erőfeszítéseket teszünk tehetséggondozó iskolaként.

Az általános műveltségre való sikeres képzésünk egyértelmű jele az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken, a természettudományos egyéni és csapatversenyeken, valamint a matematika témakörében való nagyszámú eredményes diákunk állandó jelenléte az élvonalban.

A legkomolyabb eredményeink közé tartozik, hogy a Semmelweis Egyetem képzésének partnerintézménye vagyunk. A SOTE PhD-hallgatói között kiemelkedő számban vannak VMG-ben végzett diákok. Szintén az együttműködés része iskolánk kutatódiák-programja is kiváló kutatótanáraink vezetésével.

I.6.3. Az anyanyelvi tudás és az idegennyelv-tudás fontossága

Tanári közösségünk felfogása az, hogy az európai kihívásoknak és a közép-európai feladatoknak magas szinten csak nyelveket ismerő, sokoldalúan tájékozott fiatalok képesek megfelelni. Ezért kiemelten fontosnak tartjuk az idegen nyelvek (angol, német, olasz, spanyol, francia) magas színvonalú oktatását, és büszkék vagyunk arra, hogy diákjaink 100%-a legalább egy, illetve közülük sokan több idegen nyelven is képesek ismereteket szerezni, értelmes módon megnyilvánulni, a világban otthonosan mozogni, kapcsolatokat kialakítani más nyelvet beszélő kortársaikkal. Minimum szintnek tartjuk, hogy érettségiző diákjaink legalább egy idegen nyelvből rendelkezzenek B2-es (középfokú) szintű nyelvtudással és lehetőleg nyelvvizsgával is. Ennek elősegítésére több nyelvből is szervezünk próbanyelvvizsgát diákjainknak házon belül minden tanévben, mivel a próbanyelvvizsga kiváló lehetőséget biztosít a diákjainknak arra, hogy megismerhessék a vizsga pontos menetét, és objektív képet kapjanak a pillanatnyi nyelvtudásukról illetve a fejlesztendő területekről. Alapvetően fontosnak tartjuk a hatosztályos képzésben a nyelvek tanulásához és az európai kultúrkörben nélkülözhetetlen latin nyelv alapszintű megismerését.

Természetesen az anyanyelv, a szövegértés, szövegalkotás is lényeges a művelt fiatalok számára, ezért nyelvi igényességre, színvonalas, pontos, logikus, közérthető és árnyalt önkifejezésre képezzük diákjainkat. Kollégáink a nyelvi és irodalmi tájékozottságot, az olvasás szeretetét, a világ alapértékeiről való tájékozottság és a színvonalas véleményalkotás, a vitakultúra intelligens módozatait is fejlesztik a tanulóknak. Küzdünk a magas szintű kommunikációs képzettség eléréseért, a sokrétű, sokoldalú megnyilvánulás finomságainak kialakításáért.

I.6.4. Angelica leánykar – ének-zene emelt szintű képzés

A nyolcvanas évek elején volt egy olyan szellemi elhatározás, mely elindított néhány középiskolát olyan irányban, hogy a Kodály Zoltán hagyaték nyomán megszületett zenei általános iskolák számára - melyek az ország minden nagyvárosában működnek; csak itt Budapesten több mint negyven zenei általános iskola volt néhány évvel ezelőtt - középfokú zenei oktatást nyújtson. Az akkori elhatározás indította el az ének-zene emelt szintű képzést még a Táncsics Mihály Gimnáziumban 1986-ban, melynek mintegy örököse lett az 1989-ben Kálmán Gyula által alapított Városmajori Gimnáziumnak hasonló nevű és tartalmú emelt szintű képzése. Mindkét helyen a képzés alakítója Gráf Zsuzsanna volt, aki a mai napig is nagy sikerrel folytatja a megkezdett programot. Munkáját Liszt Ferenc díjjal (2007),

Bartók-Pásztory díjjal (2013) ismerték el, a Magyarország Érdemes Művésze díjat 2019-ben kapta meg. Gráf Zsuzsanna az emelt szintű képzés vezetése mellett a Liszt Ferenc Zeneakadémia karvezető éneketanár szakján is tanít a mesterképzésben, valamint szakmai felelőse a Kecskeméti Kodály Intézettel közösen, 2015-ben indult Minta-zeneiskolai programnak. A cél itt a Városmajori Gimnáziumban is az, hogy a zenei általános iskolák alapfokú képzését kiegészítse, és a gyerekek számára olyan zenei kulturáltságot biztosítson, mely képes őket továbbvezetni a zenei analfabetizmus felszámolásának útján, mintegy anyanyelvükké téve a zenei írást és olvasást.

A középiskolai zenei nevelés programja a kezdeti időkben nagy érdeklődésnek örvendett, hiszen számos nagyvárosban kialakultak hasonló emelt szintű képzések, azonban szerénytelenség nélkül azt lehet mondani, hogy a Városmajori Gimnázium egyike lett az említett szempontból kiemelkedően sikeres iskoláknak. Ugyanis ennek a képzésnek köszönhetően az elmúlt néhány év alatt közel százötven tanuló kötelezte el magát hosszú időre a zenével, közülük ötvennél többen ma már énektanítást tanulnak, sőt sokan tanítanak is. A zenei képzés az elmúlt évtizedben kissé visszaszorult a középiskolákban, így misszióknak is tartjuk, hogy az elkövetkező években fenn tudjuk tartani ezt a profilunkat.

Az emelt szintű képzésre alapul a világhírű, Junior Prima-díjas Angelica Leánykar, amely évente számos nagysikerű koncertet ad. A karnagy által a kórusba felvett tanulók a kimagasló művészeti színvonal elérése érdekében minden héten énekkari próbán vesznek részt, ami mellett a karnagy személyre szabott foglalkozásokat is tart. A magas szakmai követelményeknek a tanulók csak heti több órák gyakorlással tudnak megfelelni, ugyanakkor a befektetett energia kifizetődik: a kórus koncertjeit mindig hatalmas érdeklődés övezi és a résztvevők katartikus élménnyel lesznek gazdagabbak.

I.6.5. Emelt szintű képzéseink

I.6.5.1. Biológia emelt szintű képzés

A biológia emelt szintű képzés nagy hagyományokkal rendelkező képzési forma iskolánkban. Azoknak a tanulóknak javasoljuk, akik fokozottabban érdeklődnek a biológia tudománya iránt, illetve biológiából szeretnének továbbtanulni. A képzés során lehetővé válik minden témakör részletes megismerése, az egyes témakörökhöz kapcsolódó boncolási, biokémiai és ökológiai gyakorlatok elvégzése. Az utolsó két évben különös hangsúlyt fektetünk az emelt szintű biológia érettségire való készülésre. Végzett diákjaink nagyobb része az orvosi egyetemen folytatta tanulmányait, de sokan lettek gyógyszerészek, biológusok, biomérnökök is.

Gimnáziumunk a 2008. évtől a Semmelweis Egyetem által meghirdetett partneriskola-program tagja lett, ennek keretében szorosabb együttműködés fűzi iskolánkat a híres orvostudományi egyetemhez. Előadásokat szervezünk, egyetemi kutatásokba tekinthetnek be diákjaink, és kapcsolatba kerülhetnek olyan kutatókkal, akikkel később tanulmányaik során majd együtt dolgozhatnak. A biológia emelt szintű képzés egyik legfontosabb célkitűzése a környezettudatosság, valamint a fenntarthatóság eszméjének általános elfogadása és elsajátítása, ami megkívánja a tanulók természeti kultúra iránti tiszteletének elmélyítését, a környezetet kímélő, védő gondolkodásmód kialakítását. Feladatunknak tekintjük, hogy felkészítsük diákjainkat arra, hogy építő módon tudjanak hozzájárulni egy fenntartható társadalom életéhez.

I.6.5.2. Ének-zene emelt szintű képzés

Leírása az I. 6. 4. pontban.

a Városmajori Gimnázium pedagógiai programja

I.6.5.3. Fizika emelt szintű képzés

A Városmajori Gimnázium 2012-ben indította az első emelt óraszámú és szintű, tehetséggondozó fizika képzését. Azóta minden második évben a D osztály felét kitevő csoportot indítunk. Az oktatás a helyi tanterv alapján történik.

A képzést elsősorban azoknak ajánljuk, akiknek valószínűleg majdani hivatásuk során fontos a fizika szemléletmódjának ismerete, pl.: mérnökök, kutatók, orvosok esetleg fizika tanárok lesznek.

A mindenkori óraszámot heti két órával emeljük meg, ezt tananyag-bővítésre, tanulói mérésekre, feladatmegoldásra, versenyekre való készülésre, projektmunkákra, csoportos munkákra fordítjuk. Célunk, hogy az iskolában fizikából is jelenjenek meg kutató diákok, fontosnak tartjuk a versenyeken, pályázatokon, külső programokon (ELTE, KFKI, Csodák palotája, előadások, rendezvények, múzeumok, stb.) való részvételt. A fizika emelt szintű képzésben résztvevők a „motorjai” és fő „célpontjai” az iskolánkban zajló fizika projekteknek, pályázatoknak, rendezvényeknek. A tantárgy tanulása során a diákjaink megismerkednek a természet tervszerű megfigyelésével, a kísérletezéssel, a megfigyelési és a kísérleti eredmények számszerű megjelenítésével, grafikus ábrázolásával, a kvalitatív összefüggések matematikai alakú megfogalmazásával. Célunk a korszerű természettudományos világkép alapjainak és a mindennapi élet szempontjából fontos gyakorlati fizikai ismeretek kellő mértékű elsajátítása. A tanuló érezze, hogy a fizikában tanultak segítséget adnak számára, hogy biztonságosabban közlekedjen, hogy majd energiatudatosan éljen, hogy a természeti jelenségeket megfelelően értse és tudja magyarázni, az áltudományos reklámok ígéreteit helyesen tudja kezelni stb.

Természetesen a képzés felkészít az emelt és középszintű érettségre is, és reményeink szerint a felsőfokú tanulmányok sikeres folytatására is.

I.6.5.4. Idegen nyelvi emelt szintű képzés

Ez a tehetséggondozó emelt szintű képzésünk 5 évfolyamos, az előkészítő évben a tanulóknak heti 18 nyelvórása van, ezen kívül a készség- és képességfejlesztésre helyezük a hangsúlyt, illetve az általános iskolában megszerzett ismeretek szinten tartására. A további években 6-6 illetve az utolsó két évben 4-4 nyelvórát biztosítunk az emelt szintű képzés tanulóinak.

A diákok két nyelv –a német és spanyol– közül választhatnak. Az emelt szintű képzés célja olyan biztos nyelvtudást adni, amellyel a diákok elsősorban a továbbtanulásban, de a későbbiekben a munkaerőpiacon is versenyképesek lesznek. A nyelvtudás mellett az adott országhoz kötődő civilizációs, országismereti, kulturális ismereteket is közvetítünk.

Diákjaink több mint 90 %-a az érettségiig megszerzi a C1-es nyelvvizsgát. Németből DSD vizsgát tesznek, spanyolból pedig a többség a Cervantes Intézet által szervezett DELE vizsgát teszi le. Mindkét nyelvvizsga egynyelvű és nemzetközileg elismert. A képzést lehetőség szerint külföldi tanulmányút egészíti ki: az első év után Berlinbe illetve Salamancába mennek diákjaink.

I.6.5.5. Informatika emelt szintű képzés

Az informatika emelt szintű képzés közel húsz éves hagyományokkal rendelkező, kétévente induló képzési formánk. Emelt szintű informatikaoktatásunk során a jelenlegi kerettantervet kiegészítve további heti 2 órás időkeretben zajlik a programozás oktatása a 9-10. évfolyamon. Ez a heti plusz 2 óra 11-12. évfolyamon fakultatív jelleggel folytatható. A képzés eredményeként a 11. évfolyam végén előrehozott érettségi letételére van lehetősége tanulóinknak a digitális kultúra tantárgyból, mely jeles eredmény esetén ECDL vizsgának is megfelel. A programozási ismeretek elsajátítása ugyanakkor utat

nyit az emelt szintű érettségi felé és jó alapot ad a felsőoktatási intézményekben folyó informatika és programozás témájú tárgyakhoz is. Nem csupán azoknak nyújt ez a képzés előnyt, akik kifejezetten informatika szakra vagy programozó matematikusnak készülnek. Tapasztalataink azt mutatják, hogy az informatika emelt szintű képzésen végzettek a műszaki vagy természettudományos vagy pénzügyi-közgazdasági pályák nagy részén jelentős előnyre számíthatnak kortársaikkal szemben. Célunk, hogy aki nem szakirányban tanul tovább a felsőoktatásban, az is képes legyen átlagos programozói feladatok önálló elvégzésére, a számítógép eszközszintű felhasználására saját területén.

I.6.5.6. Magyar emelt szintű képzés

A minden második tanévben induló emelt szintű képzés legfontosabb célja a humán érdeklődésű diákok emelt szintű képzése magyar nyelv és irodalomból, de kiemelt szempontnak tartjuk tanítványaink humán értelmiségivé nevelését is, ami egyben az önálló, kritikus gondolkodásra és kulturált vitára, kommunikációra való képesség fejlesztését is jelenti.

A heti 4 alapóra mellett plusz 2 órában bontott csoportban folyik a tanítás, melynek keretében lehetőség nyílik a művészetekről, irodalomról, filozófiáról való elmélyült beszélgetésre, vitára, egyénre szabott feladatokra, tehetséggondozásra, valamint a szaktárgyi versenyekre való felkészülésre. Tanórán kívüli tevékenységként múzeum- és színházlátogatásra, műhelymunkára is invitáljuk tanulóinkat.

A képzésre évek óta sokszoros a túljelentkezés, ami arról győzt meg bennünket, hogy mai információs társadalmunkban is van helyük a sokoldalúan művelt, művészetkedvelő és a világ felé humanista nyitottsággal forduló embereknek.

I.6.5.7. Matematika emelt szintű képzés

Iskolánkban az intézmény megalakulása óta folyik emelt szintű oktatás matematikából. Emelt szintű (tehetséggondozó) matematika csoportot minden évben indítunk.

Az emelt szintű –tehetséggondozó– matematika csoportban az emelt szintű kerettantervnek megfelelően, és az iskola, mint „Akkreditált Kiváló Tehetségpont” céljaival összhangban folyik az oktatás.

A képzés eredményességét az emelt szintű érettségire jelentkező diákok magas száma, a kiváló érettségi eredmények, a kiemelkedő versenyeredmények és diákjaink felsőoktatásban való kiemelkedő helytállása is igazolja. Célja a tehetséggondozás, képességfejlesztés.

Ezen belül kiemelten: az emelt szintű középiskolai tananyag széleskörű alkalmazása (a matematika szerepe más tudományágakban és a mindennapi életben); az emelt szintű érettségire való felkészítés mellett a tananyag elmélyítésével és kiegészítő anyagrészek megtanításával a sikeres felsőfokú tanulmányokra való felkészítés; az önképzés igényének felkeltése; a matematikai gondolkodásmód, problémamegoldó képesség, modellalkotás kialakítása, fejlesztése; a koncentrált teljesítményre való képesség kialakítása versenyeken keresztül.

A fenti célok megvalósítása érdekében magasabb óraszámban (heti +2 óra) tanítjuk a matematikát.

A jelentkezők óriási aránya évről évre visszaigazolja a képzés sikerességét. A képzésben résztvevő tanulók azon kívül, hogy szívesen foglalkoznak a matematikával, megalapozott és magas szintű matematikatudással jelentkeznek a természettudományos, műszaki, informatikai, közgazdasági, kereskedelmi felsőoktatási intézményekbe.

I.6.5.8. Történelem emelt szintű képzés

Intézményünkben a történelem emelt szintű képzés minden második tanévben indul. A történelem emelt szintű képzést választók 9. és 10. évfolyamon heti két óra plusz képzést kapnak bontott csoportban történelemből. Ez a plusz tantárgyi időkeret lehetőséget ad a tananyagban való sokrétűbb elmélyedésre, kiegészítő témakörök tanórai beemelése, az ismeretanyag változatos módszerekkel való feldolgozására, valamint lehetőséget nyújt a tantárgyi tanulmányi versenyekre való hatékonyabb felkészülésre is.

Mivel a történelem tantárgy kötelező érettségi tantárgy, illetve a továbbtanulásban is sokrétűen felhasználható emelt szintű képzésünk és az azt követő 11. 12. évfolyamos emelt szintű képzés (fakultáció) biztos alapokat ad a sikeres emelt szintű érettségihez.

Természetesen azokat a diákokat is várjuk emelt szintű képzésünkre, akiknek 14-15 évesen még nem alakultak ki határozott továbbtanulási szándékaik, egyszerűen „csak” szeretik a történelmet és nyitottak a közös gondolkodásra.

Kiemelkedő versenyeredményeink, illetve az emelt szintű történelemérettségit választók magas száma és kiváló eredményei is visszaigazolják képzésünk sikerességét.

I.6.6. Kiegészítő pedagógiai értéket képviselnek a rendszeres közösségi programjaink

Iskolánkban rendszeresen szervezünk az egész iskolát megmozgató közösségi programokat. Minden évben magvalósuló programjaink a gólyatábor, majd a gólyahét és gólyabál, a szalagavató bál, a diákhét, a végzősöknek szóló búcsúest és a ballagás. Bár nem minden évben, de rendszeresen szervezünk Befogadó Művészeti Fesztivált, melyen fogyatékkal élő és városmajoris diákok együtt lépnek fel egy közös rendezvény keretében, valamint egész iskolát érintő vetélkedőket akár valamilyen projekttel (pl. a Föld napja) akár egy nemzeti ünnepkel (pl. a március 15-ét ünneplő Idushow) kapcsolatosan. Ezek a programok nemcsak az iskolai közösséghez tartozást, hanem diákjaink érett, felelősségteljes személyiséggé válását erősítik.

I.7. Cél – feladat – eszköz – stratégia, jövőkép

Iskolánk jövőképének stratégiai megfogalmazásakor két területet tartunk kiemelten fontosnak.

- A minőségi oktatást, amely a tehetséggondozás, tehetségfejlesztés területein való emelt szintű oktatás keretében valósulhat meg. A csoportos tehetséggondozás mindennapos módszerünk. A tehetséges tanulók egyéni fejlesztése, a versenyeken való részvétel ambicionálása, és a versenykultúra erősítése szintén fontos eszköze a minőségi oktatásnak. Pedagógusaink elkötelezettek a sokrétű módszertani kultúra iránt, ezeket a módszereket célirányosan, a tanulók szükségleteihez és tudás szintjéhez illesztve tervezik meg és alkalmazzák. A pedagógiai munka a tanulók érdeklődési körének bővítésén, a megismert tudás iránti elkötelezettségen alapszik. A pozitív tanulási attitűd erősítése fontos eleme a tanári visszajelzéseknek, amelyek motiválják a diákokat.
- Jövőképünk másik kiemelt területe az egészség és jóllét. Ennek megvalósításában a tantárgyak jelentős részében elméleti és gyakorlati ismeretekkel gazdagítjuk, készítjük fel tanulóinkat a helyes, egészséges életmód kialakítására, a mindennapos testmozgás szükségletére és megszerettetésére, valamint a helyes, egészséget megőrző életmódra és táplálkozásra. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink életében szokássá váljon az egészségre való odafigyelés, életvezetésük

felnőtt korukban is egészségtudatos legyen. Minden diákunk számára biztosítjuk a leggyakoribb szituációk során szükséges elsősegély megismerését, valamint megtanítjuk a baleseti szituációk során szükséges teendőkre. Küldetésünknek tekintjük, hogy minden diákunk felismerje a szívinfarktot és tisztában legyen az újraélesztés technikájával, azt szükség esetén alkalmazni is tudja. E célt nem csupán tanórákon sajátíthatják el a diákok, hanem az iskola részt vesz a Johannita Segítő Szolgálat elsősegély programjában is.

I.7.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Legfontosabb feladatunknak azt tekintjük, hogy érett, önállóan gondolkodó, felelős, szociálisan érzékeny, kezdeményezésre, együttműködésre és reflexióra képes felnőttekké neveljük tanítványainkat, hogy a társadalom tevékeny, boldog, felelős tagjaivá váljanak.

- Elősegítjük szellemi fejlődésüket, készségeik optimális alakulását, segítséget nyújtunk tudásuk és kompetenciáik kifejezésre juttatásában.
- Kiemelkedően fontosnak tartjuk azt is, hogy az iskolában elsajátított tudásuk értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, így egyensúlyra törekszünk a műveltség és tudás értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak (pl. digitális kompetencia) között.
- Fejlesztjük erkölcsi érzéküket, törekszünk a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítésére, igazságérzetük kibontakoztatására, cselekvő elkötelezettségük kialakítására a jó és a szép iránt.
- Megtanítjuk őket arra, hogy a természetes önérdék mellett hangsúlyosan vegyék figyelembe a közösségük érdekeit. Törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, erőszakmentességre, méltányosságra, a kölcsönös jóindulatra, elfogadásra, a konfliktusok megjelenésekor pedig a megoldáskeresésre, a jó megoldások, előre vivő kompromisszumok keresésére neveljük őket.
- Tudatosítjuk bennük a demokratikus értékeket, a közösségi lét szerepeinek felelősséggel való elfogadását, tudatos vállalását és képviselését, a politikai, ideológiai, vallási, etnikai hovatartozás alapján történő hátrányos megkülönböztetés kizárásának fontosságát.
- Kialakítjuk bennük a nemzeti lét, a magyarság sorskérdései iránti felelősséget, megtanítjuk őket az otthon, a lakóhely, a szülőföld és a haza megbecsülésére, felhívjuk figyelmüket nemzeti kultúránk értékei, hagyományai megismerésének és megőrzésének fontosságára.
- Segítjük munkakultúrájuk kialakulását, és a szellemi és fizikai munka tiszteletére, igényességre neveljük őket.
- Pedagógiai segítséget nyújtunk a gyermekek családi neveléséhez, a szülői véleményeket, javaslatokat befogadjuk és hasznosítjuk. Ezt a munkát nagy hatékonysággal iskolapszichológusunk is segíti.
- Diákjainkat a környezet fenntarthatóságának, fejlesztésének tudatosságára, a természetes és épített környezetünk értékeinek megismerésére és megóvására neveljük, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- Tudatosítjuk bennük a felelősségtudatot az informatika, valamint az elektronikus és virtuális világ lehetőségeinek alkalmazásában és felhívjuk figyelmüket a veszélyeire is.

I.7.2. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A Városmajori Gimnázium nem csupán speciális osztályokból álló intézmény, hanem évfolyamok, korcsoportok, kisebb-nagyobb közösségek élettere is. Ennek a gondolatnak jegyében a szabadidős tevékenységek, az iskola hagyományos rendezvényei és a projekt módszer eszközei egyaránt alkalmazásra kerülnek. Sok olyan eseményt és feladatot kínálunk a diákoknak év közben, amelyek lehetővé teszik az osztályok keretein túli találkozásokat, együttes munkálkodást, barátkozást. A rendezvények, vetélkedők, egyéb feladatok eredménye az, hogy a legtöbb tanuló nem egyszerűen egy osztályba tartozóként, hanem egy nagyobb közösség tagjaként éli meg szerencsés esetben iskolai mindennapjait, amely közösség a későbbi tanulmányok alatt is összekapcsolja őket.

Tudatosan támogatjuk a vegyes csoportok, évfolyamok együttműködését: a gólyatábort például az előző évben még kicsiknek számító tizedikesek rendezik. Az összes hagyományos rendezvénytől a kiadott feladatok összekapcsolják a kisebb és a nagyobb korosztályokat. Arra is van példa, hogy a külföldi csereutakon is vegyesen vesznek részt több osztályból a tanulók. Ez persze nem jelenti azt, hogy osztálykeretben nincs élet. Az természetesen alakul az évek során számtalan osztályszintű esemény által.

A közösségalkotást-fejlesztést szolgálja a diákoknak az iskolai közéletben való részvétele is. Ez a diákönkormányzaton keresztül történik, amely számos saját szervezésű programot valósít meg a tanév során. Ezek közül a legkiemelkedőbb a diákhét programkavalkádja, amelynek keretében neves fellépőktől kezdve az osztályok által szervezett kreatív foglalkozásokon át a számháborúig számos színvonalas program közül választhatnak az iskola tanulói.

I.7.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Kiemelkedően fontos, hogy a köznevelési intézmények vezetői, pedagógusai, munkatársai a szülőkkel és a gyermekekkel, tanulókkal együttműködésben éljenek azokkal a lehetőségekkel, amelyeket az iskolai szintér a teljes körű iskolai egészségfejlesztéshez biztosít. Ebben a tevékenységben hangsúlyos szerepe lehet az állami és nem állami intézményeknek, szakmai szervezeteknek is.

Az iskolai egészségfejlesztés (vagyis a tanulók egészséges életmódra nevelése, a betegségek megelőzése) akkor hatékony, ha teljeskörű. Ez az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres, az iskola mindennapi életébe beépülő megvalósítását jelenti minden tanulóval, a teljes tantestület és alkalmazotti közösség, az iskola-egészségügyi szolgálat szakemberei, a szülők és az iskola környezetének bevonásával, szakmai ellenőrzés és segítség mellett:

1. Az egészséges táplálkozás megvalósítása
2. Mindennapos testnevelés minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, valamint az ezt kiegészítő egyéb testmozgási alkalmak biztosításával;
3. A gyermekek érett személyiséggé válásának, lelki egészségének elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel, a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával és a közösségi alapú egészségfejlesztés személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
4. Az egészséggel kapcsolatos ismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegségek kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése)

A négy alaptevékenységet számos lehetőség egészíti ki, amelyek közül a legfontosabbnak a szülőknek, az iskola nem-pedagógus dolgozóinak és az iskola környezetének bevonását, valamint az

iskola egészséges munkahellyé válását tartjuk. Ennek érdekében lehetőségeink szerint alakítjuk az iskola lelki és tárgyi környezetét, időbeosztását.

A program megvalósulásában a pedagógusoké a fő szerep, de mellettük jelentős feladat hárul az iskola-egészségügy helyi képviselőire és az iskolapszichológusra, akik szakértelmükkel a tanulóknak és a pedagógusoknak is segíteni tudnak az egyes egészség-ismereti témák feldolgozásában, miközben a tanulókkal is személyes kapcsolatban állnak.

Az iskolapszichológus kiemelkedő szerepe

A személyiség fejlődése során az iskolapszichológus támogatásával törekszünk diákjaink autonómiájának, kompetenciáinak növelésére, fejlesztésére. Ez a folyamat esetlegesen bekövetkező krízisek, zavarok miatt elakadhat.

Az iskolapszichológus igen sokrétű felmerülő probléma esetén is felkereshető: többek között, ha jelentős változást mutat a személy testi-, lelki egészsége, érzelmi állapota, teljesítménye, terhelhetősége, érdeklődése, magatartása vagy viselkedése.

A pszichológusi konzultáció témája lehet étkezési probléma, alvászavar, depressziós tünet, viselkedési-, magatartászavar, tanulási zavar, esetleges disz-es problémák, fakultáció - és pályaválasztás, veszteségélmények, családi, baráti konfliktusok egyaránt. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy a diákok az iskolai büfében egészséges ételekhez, szendvicsekhez jussanak. Éppen ezért a büfében sem cukros üdítők, sem koffein tartalmú italok, sem sós, olajos snackek nem kaphatók.

I.7.3.1. Elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása

Célunk, hogy a tanulóink felismerjék azokat a szituációkat, amelyek során segítséget kell nyújtani a rászorulóknak, fel tudják mérni, mi a legfontosabb teendő az adott helyzetben, és tevőlegesen is hozzá tudjanak járulni ahhoz, hogy a szakszerű segítség megérkezéséig csökkentsék a baleset vagy a rosszullét következményeit, és lehetőleg megakadályozzák a további egészségromlást. Arra törekszünk, hogy az elsősegély-nyújtási alapismereteket az alábbi módon sajátíthassák el a tanulóink:

- biológia órák keretén belül azon az évfolyamon, amelyen a tananyag a biológiai, élettani alapokat megadja;
- minden évben az Egészségnapon egészségügyi szakemberek által tartott bemutatók során; osztályfőnöki órákon az iskolaorvos és a védőnő közreműködésével a 9. évfolyamokon
- testnevelés órákon.

I.8. A pedagógusok

Elképzelésünk szerint a jó tanár

- elkötelezett a hivatása és a saját iskolája iránt; hiteles, megbízható, egyenes, következetes, igazságos, fejlett felelősségérzete van;
- nyitott és kíváncsi a körülötte lévő világra és változására és a diákjai világára;
- gyakorlatban is felhasználható, releváns, naprakész tudást ad;
- felhasználja a közösség tagjainak különbözőségében rejlő értékeket, nyitott és toleráns, erre nevelő tanítványait is;
- szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudással, módszertani felkészültséggel rendelkezik;

- önfejlesztésre kész, állandóan képezi magát, érdekli a saját szakterületén történő fejlődés és a módszertan minden újdonsága; óvja magát az előítéletektől, és az elgépiesedéstől;
- fontosnak tartja az alkotást és a kreativitást saját munkájában;
- érett konfliktuskezelési technikákkal rendelkezik, nyitott a nyílt, konstruktív párbeszédre;
- törődik a diákjaival: segítőkész, türelmes, elfogadó: a tanulókkal való kapcsolatát a kölcsönös tisztelet jellemzi; tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket, egyenrangú félnek tekinti őket, figyel visszajelzéseikre, és pozitív visszajelzéseivel bátorító, bizalommal teli, elfogadó légkört teremt;
- óráit a bizalom, biztonság, együttműködés légköre, a maximális igyekezet és a rend jellemzi, ehhez nyitott, érett személyiséggel rendelkezik;
- meghagyja a diákoknak a választás lehetőségét; a saját tévedés, a kipróbálás, a tapasztalatszerzés és a kísérletezés lehetőségét és szabadságát;
- a tudást közös, mindenki számára önállóan létrehozandó egyedi értéknek tekinti, és nem a "kész" tudást közvetíti;
- a tanítási órákon figyel a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik motiválni őket, felkelteni és fenntartani az érdeklődésüket;
- a tananyagban rejlő lehetőségeket kihasználja a tanulók tanulási stratégiáinak a fejlesztésére, tanításába beépíti a tanulók önálló ismeretszerzéséből, tapasztalataiból szerzett információikat, így tanítványaiában fejleszti az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét; felfedeztetni az online információk befogadásának, feldolgozásának kritikus és etikus módjait, maga is alkalmazza az online tudástartalmakat a tanítás során;
- rendszeresen ad visszajelzést a diákoknak, és humánus számonkérési eljárásokat alkalmaz, motivál a versenyeken való részvételre, segít a versenyzéssel kapcsolatos attitűdök kialakításában;
- határozott és pozitív értékvilágát képes meggyőzően bemutatni a partnerként kezelt szülőknek, képes elfogadni a sajátjától eltérő véleményeket, és azokkal együtt tevékenykedni, a lehetséges közös pontokat keresni;
- problémák esetén a szülőkkel együttműködve keres megoldást, ahol a gyerek érdekeit tartják szem előtt;
- politikai szimpátiájára vagy hovatartozására tekintet nélkül lehetőséget teremt arra, hogy tanítványai elfogulatlanul megismerhessék hazájukat, megtapasztalhassák, mit jelent az összetartozás;
- a nemzeti értékek tiszteletét saját magatartásával, példájával is erősíti.

I.8.1. A pedagógusok helyi feladatai

(módszertan, témanap, témahét, tanulásszervezési formák – jelenléti és digitális oktatás)

A Városmajori Gimnázium tanári közössége kiemelt fontosságúnak tartja a szakmai megújulás, a korszerű, képességefejlesztő, Európában elterjedt módszertani kultúra megjelenítését a mindennapos tanítási gyakorlatban. Kollégáink rendszeresen vesznek részt hazai és Erasmus KA1 pályázati keretből nemzetközi módszertani továbbképzéseken, és a szerzett ismereteiket belső továbbképzés keretében megosztják a tanári közösséggel.

A kerettantervi ismeretek elmélyítéséhez éves szakmai programunkban mindig szerepelnek a környezetvédelemhez, egészségneveléshez, természettudományos ismeretek gyakorlati bemutatásához, pénzügyi ismeretekhez, a digitális kultúra egyéb lehetőségeihez köthető témnapok. A központilag szervezett témahetekhez minden évben számos módon, projektekkel, előadások szervezésével kapcsolódunk. Projekt jellegű képzési formában évente szervezünk életvitel, művészeti és társadalmi ismeretek, etikai és pályaeorientációs témakörben témahét-programokat.

Az elmúlt években a COVID 19 miatt megjelent digitális és távoktatási időszakot is belső továbbképzésekkel, előadók meghívásával használtuk ki a távoktatás széleskörű módszertani eszköztárának megismerésére, és a gyakorlatban való kipróbálására. Tapasztalataink világossá tették, hogy kiemelten az érettségi előtt álló tanulók számára hasznos távoktatási időszakot szervezni, mivel az a felkészülésben hatékonyan segíti a végzős diákokat, akik már kellően céltudatosak ahhoz, hogy önállóan osszák be saját idejüket. Ezzel szemben a kisebb korosztálynál a távoktatás kevésbé hatékony megoldást nyújt. A távoktatás eddigi tapasztalatai alapján úgy látjuk, hogy módszertani szempontból komoly lehetőséget jelent a tanulók egyéni tanulási képességeinek alakítása terén, ugyanakkor a fejlesztési lehetőség számos területen nehezebben oldható meg, mint a jelenléti oktatás keretei között. Szervezési szempontból gyakorlatilag lehetetlen a vegyes oktatás, azaz, hogy egy-egy közösségnek egyidőben részben távoktatási, részben jelenléti oktatásban legyen része.

A távoktatás eredményessége nagyon különböző a természettudományos tárgyak és a matematika tantárgy esetében, de hatékony lehet humán, történelem, nyelvi, vagy társadalomismereti tárgyakban, illetve egészen jó megoldás az informatika területén. A távoktatás keretében csak a szinten tartásra van mód –az együttműködő tanulók esetében– a testnevelés és a művészeti tantárgyaknál.

A Városmajori Gimnázium állami fenntartásban működik, a pedagógusok munkabeosztását, feladatait a fenntartói törvényi előírások és a pedagógiai program elvrendszere határozza meg. A pedagógusok feladatainak részletes listáját a személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A munkakörre vonatkozó legfontosabb előírások:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény különös tekintettel a 62.§-ban foglaltakra (A pedagógus kötelességei és jogai),
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet,
- 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet,
- A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ hatályos Kollektív szerződése.

Iskolai alapidokumentumok:

- SZMSZ,
- a Városmajori Gimnázium pedagógiai programja,
- Házirend..

I.8.2. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

Helyi feladatok:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a tehetséggondozó intézményi feladatvégzésből adódóan a kiemelkedő képességű tanulók egyéni és csoportos versenyekre való felkészítése,

- a megtartott tanítási órák, értékelések, hiányzások, kiadott feladatok dokumentálása a KRÉTA elektronikus naplóban, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelés
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetség-azonosítás, tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos egyéb feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken, iskolai programokon,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- ügyelet ellátása az óráközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

I.8.3. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

A Városmajori Gimnáziumban az osztályfőnök legfontosabb feladata, hogy az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit. Munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire, sokoldalú, kiegyensúlyozott egyéniségek, harmonikus személyiségek fejlesztésére, és a csoportos tehetségfejlesztésre, a közösségért felelősséget vállalni képes egyéniségek kialakítására.

Az osztályfőnökök fő feladatai

a.) Adminisztratív feladatok

- Elvégzi az osztályához köthető ügyviteli teendőket, adminisztrációs feladatokat. (bizonyítvány, napló, törzslap pontos vezetése, digitális napló vezetése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, előrehozott és rendes érettségi vizsgával kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása).
- Kezdő évfolyamokon elvégzi a beiratkozáshoz szükséges előkészítő és adminisztrációs teendőket.
- Segít az érettségire való jelentkezés iratainak kitöltésében. A továbbtanulási jelentkezési lapok rá vonatkozó részét felelősséggel igazolja
- A Házirendet megismerteti a tanulókkal, folyamatosan ügyel annak betartására. Kiemelt figyelmet fordít az igazolatlan késésekre és hiányzásokra.
- Elvégezteti az intézmény vezetése által elrendelt felmérések, kérdőívek osztályszintű lebonyolítását.

- Dokumentálja az elektronikus naplóban, illetve a bizonyítványban a jogszabály, illetve munkaköri leírás szerint rögzítendő adatokat, így például a hiányzásokat, a jutalmazásokat, az elmarasztalásokat, a közösségi szolgálat teljesítését.
- Értesíti a szülőt a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor, ill. ha a nem tanköteles kiskorú tanuló mulasztása a 10 órát eléri. Felhívja a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.
- Kitölti az iskolavezetés által kért statisztikai lapokat.
- Elvégzi a pótvizsgák, osztályozóvizsgák szükséges adminisztrációját.
- Jelöli a naplóban a mindennapos testnevelés plusz két órás iskolai kötelezettsége alól felmentett tanulókat.
- Legkésőbb egy hónappal a félév, illetve az év vége előtt írásban értesíti a bukásra álló tanuló szüleit, gondviselőjét.
- A félévi, valamint az év végi konferenciákon értékelést készít osztályának iskolában végzett közösségi, és tanulmányi munkájáról. Értékeli az osztályban tanulók magatartását és szorgalmát, az osztályban tanító kollégák, és a diákok véleményének figyelembevételével, s azt a nevelőtestület elé terjeszti.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Megírja és kiadja a félévi értesítőt, illetve év végén a bizonyítványt az ütemtervben meghatározott időpontok szerint.
- Segíti az osztályterem és az osztálya által használt termek állagának megóvását, az abban bekövetkezett negatív változást, rongálást, haladéktalanul jelzi az intézmény vezetőjének.
- Tartja a kapcsolatot a szülőkkel, gondviselőkkel, szükség esetén felkeresi őket.
- Szülői értekezletet tart félévente legalább egyszer.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

b.) Pedagógiai feladatok

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola diákönkormányzatot segítő tanárával.
- Rendszeresen órát látogat az osztályában, figyelemmel kíséri osztályának tanulmányi munkáját.
- Az osztály tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az osztály közösségének fejlesztése érdekében szervezi, irányítja a tanulók közös szabadidős programjait, rendszeresen osztályközösségi programot szervez.
- Közös programokon (bejövő osztályoknál csapatépítő tréning, osztálykirándulás), egyéni elbeszélgetések során megismeri a tanulókat.
- Tanulmányi kirándulásokat szervez.
- Részt vesz az iskolai hagyományok ápolásában, erősíti tanítványai iskolához való kötődését.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeres kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal. A felmerülő tanár-diák nézeteltérések megoldásában közreműködik.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.

- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Segíti a tanulót a pályorientációban.
- Figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű tanulókat, pályázatok vagy egyéb lehetőségekről információt ad számukra.

I.8.4. A tanárképzésben vállalt feladataink

A Városmajori Gimnázium 1989-es megalakulása óta részt vesz a tanárképzésben. 2011-ig csak szaktárgyi gyakorlatot végeztek az ötödéves tanárjelöltek, nagyrészt az egyetemi gyakorló iskolákban. Az egyetemeken azonban más, nem gyakorló iskolákból is felkérték néhány tanárt (eredményeik, jó híruk alapján), hogy vállaljanak hallgatókat szaktárgyi gyakorlatra. Így nálunk is voltak már ebben az időszakban is vezetőtanárok. 2011-től, a tanárjelöltek egyéni összefüggő szakmai gyakorlatának bevezetésétől azonban több gyakorlólétre volt szükségük a tanárképző intézményeknek. Iskolánkat elsők között keresték meg a tanárképző intézmények, hogy a tanárképzés hivatalos gyakorlólékeként működünk. Jelenleg az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hivatalos tanárképzési gyakorlóléke vagyunk. Az ötödéves tanárjelöltek a szaktárgyi gyakorlataikat, a hatodéves tanárjelöltek pedig az egy éves egyéni összefüggő szakmai gyakorlatukat végzik iskolánkban. A tanárképzésben résztvevő vezetőtanáraink, mentortanáraink, konzulens tanáraink nagy része vezetőtanári, mentori, vagy egyéb szakvizsgával rendelkezik, mesterpedagógus, szakértő, számos országos elismeréssel, díjjal rendelkező kolléga.

A tanárképzésben szerepet vállaló pedagógusok elhivatottsága, önként vállalt plusz feladatai példaértékűek, ezzel nemcsak a tanárjelöltek, hanem az iskola tanulói is sokat nyernek, hiszen a felsőoktatási intézményekkel való kapcsolat az állandó megújulás, a naprakész szakmai és módszertani tudás lehetőségét is hordozza tanáraink számára, amelyből a tanárok közötti belső tudásmegosztás következtében az iskola minden tanára részesül. A tanárjelöltek és a felsőoktatási intézmények visszajelzései egyaránt pozitívak, ez tanáraink kiemelkedő, odaadó, korszerű nevelő-oktató munkájának köszönhető.

Mostanra elmondhatjuk, hogy jó néhány olyan fiatal, kiemelkedően tehetséges kolléga van a tantestületben, akik néhány éve tanárjelöltként nálunk végezték az egyéni összefüggő szakmai gyakorlatukat, többen előtte a szaktárgyi gyakorlatukat is.

I.9. Tanulók

Elképzelésünk szerint a jó diákok

- tudásra vágyik, alkotásra kész, tiszteli a kreativitást, kész az erőfeszítésekre;
- nyitott, kíváncsi, törekszik az önálló gondolkodásra, ugyanakkor odafigyel mások véleményére;
- tiszteli a mások személyiségét, tudását, erőfeszítéseit, képes partnerként együttműködni közös feladatokban, tud alkalmazkodni, és tud társai sikerének is örülni, ünnepelni;
- közössége iránt fogékony, kiveszi a részét az iskola életének irányításából és szervezéséből;
- van igénye az önálló tanulásra és önművelésre, valamint a tanulás, továbbtanulás, érvényesülés szándékával, ambíciójával rendelkezik;
- van igénye az objektív önértékelésre;
- a szülői és az egyes pedagógusok által közvetített értékek megismerésére nyitott, képes választani az eltérő vélemények között, és választásait kulturált módon képviselni;

- empátia, szociális érzékenység jellemzi;
- elfogadja a környezettudatosságra vonatkozó értékek fontosságát, nem csupán elviekben, hanem a gyakorlati következményekkel együtt;
- kíméli a környezete eszközeit, tárgyait, és gondol azok használatára, fenntartható állapotára;
- nem csak egyszerű fogyasztói, hanem ismeretszerzési, fejlesztési eszközként is él az új technológia lehetőségeivel;
- büszke azokra a hagyományokra, amelyeket szüleitől, tanáraitól tanult;
- képes arra, hogy objektíven véleményt nyilvánítson hazáját érintő témákban.

Célunk, hogy a nevelőtestület pedagógiai munkája során minél több diákunk tekintse magára nézve kötelezőnek a jó diákról alkotott víziókat.

I.9.1. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók

I.9.1.1. A beilleszkedési, a magatartási és a tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A Városmajori Gimnáziumban többszörös túljelentkezésből válogatja ki a felvételiztető tanárok közössége az ide bekerülő tanulókat. A kiválasztott diákok többségének nem jelent nehézséget a beilleszkedés. Ennek ellenére egyre nagyobb számban kerül be olyan tanuló, aki bár tanulmányai tekintetében kiváló, a közösséggel kapcsolatban nehézségei támadnak. E nehézségek feltárása és megoldása érdekében az iskolapszichológus segíti a diákok és pedagógusok munkáját, minden osztályban folyamatosan konzultál az osztályfőnökökkel. Akiknek ilyen gondja van, azok számára megbeszélés alapján lehetőséget biztosít a személyes konzultációkra. Ennek a folyamatnak eredménye az, hogy a tanuló az osztályfőnökén kívül talál egy számára személyesen segítséget nyújtó személyt, aki szakmai segítséget, szükség esetén a továbblépéshez szükséges iránymutatást tud adni a tanulóknak.

A magatartási zavarokkal küzdő tanulók számára szintén az iskolapszichológus nyújt segítséget. A megoldás érdekében gyakran a szülőket is bevonjuk a helyzet feltárásába. Ennek keretében lehetőség nyílik a tanulóknak, a tanároknak és a tanulók szülei számára is a pszichológusi tanácsadás, illetve konzultáció igénybevételére.

Szükség esetén, amennyiben az iskolai szintű pszichológusi konzultáció kereteit meghaladja a probléma, lehetőség van a Pedagógiai Szakszolgálattal történő együttműködésre is, elsősorban tanulási rész képességek vizsgálata céljából.

Az iskolapszichológus munkájában folyamatos a kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal egyaránt, konfliktuskezelési módokkal, kapcsolati, kommunikációs, magatartási és tanulási problémákkal kapcsolatosan. Az osztályfőnöki munka támogatása az osztályközösség alakításával, a közösség alakulásának követésével, közösségformáló gyakorlatok átadásával történik. Szervezünk szülői tájékoztatást külső előadókkal is. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való munka valóban nagy kihívás a főleg tehetséggondozó tevékenységre szocializált közösségünknek. Ezen a téren szorgalmazzuk a tanárok módszertani fejlesztését, önfejlesztését, és az ajánlott továbbképzések keretében is hangsúlyosan támogatjuk az ezen a területen készségesnek mutató pedagógusokat. A következő továbbképzési tervünkben és az ingyenesen elérhető tanártoábbképzések esetében is felhívjuk a kollégák figyelmét e terület fontosságára. Legutóbb két olyan tanárunk is jelentkezett, aki a fejlesztő pedagógia iránt mutatnak érdeklődést.

Gimnáziumunk tanárainak aktív és motivált működése, pszichés jólléte fontos szempont, így az iskolapszichológus csoportos konzultációkkal (a serdülőkort érintő témák megbeszélése, autogén tréning) is támogatja ezt.

I.9.1.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A Városmajori Gimnázium tanulóinak többsége (98%) egyetemi továbbtanulási szándékkal végzi középiskolai tanulmányait. Sokprofilú pedagógiai programunk egyik célja éppen az, hogy a tanulók lehetőség szerint minél több területen tudják kibontakoztatni tehetségüket. Diákjaink igen nagy számban indulnak az országos tanulmányi versenyeken, ehhez azonban tehetséggondozásra van szükség, amelynek során tanáraik egyedileg készítik fel őket a nagy feladatok elvégzésére. A sajátos képességek felfedezése szintén része programunknak, s ezért igen változatos, választható keretben lévő foglalkozásokkal igyekszünk tanulóink egyedi tehetségének kibontakoztatását segíteni. Fakultációs tantárgyak széles körével segítjük diákjaink emelt szintű érettségire, továbbtanulásra való felkészülését. Az egyéni foglalkoztatás azonban csak plusz tanári erővel, az összóra-keret bizonyos további bővítésével valósulhat meg. Tanáraink a versenyeken részt vevő tanulókat nem csupán felkészítik, hanem el is kísérik a versenyekre. A tehetséggondozás része a szakköri foglalkozások szervezése is, mint a fel-feléledő fotó-videó, a képzőművészeti és a diákszínjátszó, illetve irodalmi jellegű foglalkozások. A felzárkóztatás elsősorban az első években lényeges feladatunk, ugyanis néhány területen a tanulóknak az előző iskolából hozott ismeretei sokszor igen különbözőek, erre nyújt kitűnő megoldást a felzárkóztatás jellegű tanóra, ami a szakköri órakeretet terheli elsősorban. Diákjaink egyedi érdeklődésének, illetve sportolás iránti vágyuknak a szakkörök széles választéka ad megoldást, a sportolás elsősorban kosárlabda, röplabda, labdarúgás és az atlétika területén működik széles körben.

Az eltelt három évtized tapasztalata alapján elmondhatjuk, hogy diákjaink közel 100%-a legalább az egyik tanult idegen nyelvből középfokú, sokuk pedig felsőfokú nyelvvizsgát szerez az érettségiig. Természetesen ez sokban függ a tanulók egyéni tanulási képességeitől és nyelvérzékétől, szorgalmától is.

I.9.1.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Törekszünk arra, hogy évenkénti felmérés segítségével tájékozódjunk a tanulók szociális helyzetéről, így viszonylag hiteles képet kapva a támogatásra várók köréről, a valódi rászorultságról. Sajnos költségvetési fedezet egyéb szociális célokra 1998 óta nem áll rendelkezésünkre, a kiesést bizonyos szinten alapítványi támogatással próbáljuk pótolni. Sok gyerek a tanulmányi kirándulás, külföldi diákcsera költségeit nem tudja kifizetni, számukra is némi támogatást a rászorultság, a magaviselet alapján az iskola alapítványa nyújt. A végzősök kiadásai is komoly megterhelést jelentenek sok családban (szalagavató, tabló, ballagás, bankett stb.), az ő támogatásukra is ideális lenne valamiféle szociális keret. A rászoruló gyerekeket folyamatosan tájékoztatjuk az iskolai, kerületi vagy fővárosi segélyek igénybevételének lehetőségeiről. A kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkezőket segítjük abban, hogy különböző szintű tanulmányi ösztöndíjakért folyamodjanak, a tanulás mellett magas szintű sportteljesítményt is nyújtókat a „Jó tanuló, jó sportoló”; cím megpályázásában támogatjuk.

Az alsóbb évfolyamokon évek óta drogprevenciós tréninget szervezünk, előadókat /orvos, szociális munkás, jogász, egykori drogfüggő/ hívunk meg diákok, tanárok, szülők számára egyaránt. A 11. évfolyamon a pályaválasztási tanácsadás, önismereti tréning bizonyult felettébb hasznosnak, ha lehetőségeink engedik, ezeket mindenképpen folytatni szeretnénk.

Komolyan vesszük a prevenció jelentőségét a legkülönbözőbb betegségekkel kapcsolatban, így a 7-11. évfolyam számára fogászati szűrővizsgálatot, a gyógytestnevelésre szorulóknak a kiszűrésére pedig többek között ortopédiai vizsgálatot szervezünk. Részt veszünk a kötelező és ajánlott védőoltások elérhetővé tételében. Orvosok, szakemberek segítségével felvilágosító előadásokat tartunk a mellrákszűrésről, a nőgyógyászat, fogamzásgátlás kérdéseiről, az egészséges táplálkozásról.

A lelkiileg és/vagy szociálisan veszélyeztetett tanulók problémáinak megoldásához bizonyos esetekben segítségért fordulunk a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaihoz, pszichológusaihoz.

I.9.1.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A beiratkozás utáni időszakot általában minden kezdő évfolyamon felmérések követik. A felmérések mutatják, hogy milyen százalékban van szükség felzárkóztatási programra. Erre elsősorban a kilencedikben kezdő osztályok esetében van nagy szükség, hiszen a hetedikeseinek számára az első év gyakorlatilag szintre hozással, mint fő feladattal telik el az új ismeretek adása mellett.

Amennyiben a szaktanár a tanuló tanulmányi előmenetele érdekében ezt szükségesnek tartja, segíti a felzárkóztatást. A diákok körében létezik a tanulópárok gyakorlata, egyfajta mentori rendszer, szaktanári ellenőrzés mellett.

I.9.1.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítését elsősorban műveltség, tudás adásával igyekszünk enyhíteni. Egyéb formában kevés lehetőségünk van, hiszen költségvetési támogatás az étkezési térítési díj csökkentésén kívül nem adatik.

Bár iskolánkba jellemzően a tanulók jobb anyagi körülmények közül érkeznek, egy kisebb hányaduk hátrányos anyagi helyzetű családban él. Éppen ezért az iskola tanári közösségének mindig is fontos ezeknek a diákoknak a segítése a rendelkezésre álló lehetőségek határain belül. A programunk az, hogy felmérjük, és ahogyan módunkban áll, törvényesen igyekszünk enyhíteni a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek nehézségeit. /lásd még: Gyermek- és ifjúságvédelem/

I.9.2. Tanulók részvétele a döntési folyamatokban és jogaik gyakorlása

Az iskolai demokratikus életformához szükség van a tanulók szervezett jelenlétére, a Diákönkormányzatra (továbbiakban DÖK). Iskolánk hagyományai szerint az osztályok a DÖK-be képviselőket delegálnak (osztály-DÖK képviselők), akik rendszeresen találkoznak egymással és a munkájukat segítő tanárral. A DÖK-tagok aktív közéleti tevékenységet folytatnak, képviselik a jogaikat, javaslatokat tesznek az iskolai életre vonatkozó témákban, s részt vesznek a hagyományos diákélet programjainak megszervezésében is. A tanulók képviselőjük révén részt vesznek az iskola közösségi munkájában, a szervezetüket segítő tanár pedig tagja a heti rendszerességgel tanácskozó vezetőségi testületnek.

A DÖK vezetője az intézményvezető meghívása vagy a DÖK-vezető kérése alapján részt vehet a tanári értekezlet, illetve a vezetőségi megbeszélés egyes részein. Az intézmény hatékony működése és az iskola által képviselt értékeknek a külső környezetében való reprezentálása érdekében a DÖK vezetője előzetesen egyeztet az iskola vezetésével az általa szervezett minden programról, valamint az iskola külső megjelenését érintő tevékenységről.

A diákok az iskolavezetés által meghatározott időben és formában anonim, elektronikus kérdőíves formában visszajelzést adhatnak tanáraik és osztályfőnökük munkájáról. Ezeket a visszajelzéseket az érintett kollégák megkapják, s önállóan feldolgozva fejlesztik módszertani kompetenciáikat.

I.9.3. Esélyegyenlőségi intézkedések

A Városmajori Gimnázium „Esélyegyenlőségi tervében” leírtak szerint látható teljes részleteiben.

I.9.3.1. A családok szociokulturális összetétele

A Városmajori Gimnázium a budai zöldövezetben található intézmény a város egyik ma leginkább frekvenciált környezetében: a XII., az I. és a II. kerületben. A környék lakóinak átlagos anyagi és lakáshelyzete megfelelőnek mondható. A másik jellemző beérkezési környezet a Budapest környéki agglomeráció, a Budakeszi, Páty, Nagykovácsi, Budajenő, Budaörs területéről bejáró, színvonalas középfokú oktatást kereső családok gyermekei. Az iskolánkba érkező diákok harmadik harmada Budapest egész területéről jön, elsősorban az iskola által biztosított általános kínálattól eltérő profilok, az eredményesség és a jó légkör vonzereje miatt.

A tanulói összetétel többségében értelmiségi családi háttérű, tudományos munkát végző vagy a vállalkozói világban szocializálódott szülőkkel. Az utóbbi évtizedben megjelent egy más szempontú választás is, a volt diákok családalapítás után a régi iskolájuk iránti kedves emlékeik miatt szintén nagy számban fordulnak hozzánk.

A nagyvárosi környezetben átlagosnak mondható a szociális háttér, ami jelenti a relatív szegénysorban élőket és mellettük a kiemelkedő lehetőségekkel és jólétben élő családokat. Mivel az iskola szellemi értelemben egy továbbtanulásra teret adó környezetet jelent, ezért a diákok döntő többsége szorgalmas, motivált, a tanulási képességeiknek, adottságaiknak megfelelően. A környezet ebből következően kiemelten két területen hangsúlyos, a környezettudatosság és a tehetséggondozás területén. Általános szülői elvárás a képzési profilok mellett a magas színvonalú több szinten elérhető idegen nyelvi képzés.

Olykor megjelenik a teljesen demokratikus, csak a tanulmányi eredmények és a felvételi teljesítményekre alapozott, átlátható mérésekkel központilag szervezett felvételi rendszerű beiskolázás mellett is, hogy a jó képességű diákok egy kisebb köre átmenetileg csökkenő tanulási motiváltsága miatt egy-egy évre visszaesik. Ugyanakkor alig fordul elő, hogy az érettségi vizsgák közeledtével ne szednék össze magukat ismét, és sikerrel végzik el gimnáziumi tanulmányaikat, majd tanulnak tovább egyetemeken, főiskolákon.

A jó képességű tanulók mellett fenntartói elvárás a hátrányos helyzetű és az SNI tanulók fogadásának kötelezettsége. Az utóbbi években egyre inkább megjelennek az SNI szakvéleménnyel jelentkezők, mert az alapító okiratunkban megjelent a Közép-Budai Tankerülethez tartozó az összes többi középiskolával együtt a sajátos nevelési igényű tanulók fogadása.

Az SNI és a HH tanulók kezelésében nagy segítség számunkra a Közép-Budai Tankerület utazó fejlesztő pedagógusainak áldozatos munkája. Ezzel kapcsolatban kollégáink körében is kiemelten ajánljuk az e területen való továbbképzések, második diploma szerzésének lehetőségét.

I.9.3.2. A fontosabb mutatók: tanulólétszám alakulása 2018-2021 között, pedagógus-létszám

Az intézmény 25 tanulócsoportjában az átlaglétszám mindig magas volt. Ebben a tekintetben stabilnak mondható a létszám alakulása a 2018-2020 közötti időszakban is. Az iskola egyik vonzereje a sokféle

képzési profil közötti választás lehetősége. Van hatosztályos, vagy nyelvi előkészítő képzésű és van három egyedi profilú emelt szintű képzésünk is. Az átlagos tanulólétszám 31 fő osztályonként, de az utóbbi két évben az induló osztályok létszamai gyakran elérik vagy túllépik a 34 főt is. A tanulólétszám összesen a 800 és 830 fő közötti szinten áll.

A pedagógus létszám a tehetséggondozás és a sokféle emelt szintű profil, valamint az ezzel szorosan összefüggő emelt szintű érettségire felkészítő munka miatt áll magasan. Összesen 69 főnyi, határozatlan idejű státuszban lévő tanárral tudjuk ezt a munkát színvonalasan ellátni.

I.9.3.3. A bejárók száma, megoszlása

A bejárók megoszlása az iskola összlétszáma tekintetében változatlan évek óta. Mivel Budakeszi, Páty, Budaörs, Budajenő, és Nagykovácsi egy útvonalon megközelíthető lehetőséget jelent, zömében innen érkeznek a bejáró tanulóink, akik mintegy 15-20 %-át teszik ki a tanulói létszámnak. A távolabbi helyről érkező tanulók statisztikailag kisebb jelentőséggel bírnak. Az iskola harmada pedig a Közép-Budai Tankerület három kerületéből érkezik, tehát az I., II. XII. kerületekből.

I.9.3.4. Az intézmény profilja

A Városmajori Gimnázium tantervi képzési profilja már a kezdetektől, 1989 óta sokszínű. A kezdetektől azt a szemléletet képviselte közösségünk, hogy a középiskolások számára minél hosszabb időt érdemes biztosítani a pályaválasztás eldöntésére. Ezért teremtettük meg a sokprofilú pedagógiai program elvét. Az emelt szintű képzéseink két fokozatban érhetők el, továbbtanulási útvonalként. A gimnáziumi 10. évig egyfajta beosztásban biológia, digitális kultúra, ének-zene, fizika, humán, matematika, nyelvi, illetve történelem képzési többlet választásával, majd a 11. évtől diákjaink választhatnak az emelt szintű képzések háromféle lehetősége közül. Ha változott az elképzelésük, akár más profilban is készülhetnek tovább, ezt teszi lehetővé az utolsó két évben az évfolyam szintű csoportokban való fakultációs bontás.

I.9.3.5. A nevelőtestület összetétele, szakmai kompetenciái

A nevelőtestület összetétele gyakorlatilag szinte csak egyetemi, középiskolai tanári diplomával rendelkező, az emelt szintű érettségire felkészítésre kompetenciával rendelkező pedagógusokból áll. Nincs képzettség nélküli kollégánk és a tantestület 80%-a nagy szakmai múlttal rendelkezik, a fiatal tanárok pedig jól képzettek és lelkesek. A jelenlegi időpontban nincs szakmai ellátottságban hiányunk, de láthatóan gondot fog jelenteni a digitális kultúra tárgyat oktató kollégák utánpótlása, illetve a növekvő digitális alaptantervi ismeretekhez szakértelemmel rendelkező tanárok hiánya. Ez a veszély az ország iskoláinak többségét érinti. Erre a gondra a jelenlegi bérezési feltételekkel nem látunk megoldást.

Tanáraink pedagógiai és szakmai kompetenciái elsősorban a tehetséggondozás és az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésben kiemelkedők. A mestertanárok száma megfelelő, 9 mestertanár és három kutatótanár dolgozik az intézményben. Öt fő pedagógus-minősítési szakértő munkatársunk is van, az emelt szintű érettségi vizsgaközponti működésünket ez is alátámasztja. Mellette egyre nagyobb számban van környezetvédelem iránt elkötelezett kollégánk is, akikre támaszkodni tudunk az Örökös Ökoiskolai cím megtartásához kapcsolódó feladatok megvalósítása során is. Széles körben végeznek versenyfelkészítő feladatokat tanáraink, ez a tehetséggondozásunk alapfeltétele is.

I.9.3.6. A tanulócsoporthok összetétele (hh/hhh, SNI, BTMN)

A tanulócsoporthok összetétele elsősorban a jó képességű, motivált tanulók köréből áll. A szociális környezet miatt a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma általánosságban csekély. A BTMN és hasonlóan speciális nevelési igényű SNI tanulók a felvételi eljárás következtében korábban ritkán jelentek meg az intézményben, de évek óta egyre nagyobb számban vannak ilyen diákjaink, akiknek esélyeit több intézkedéssel igyekszünk javítani. Egyrészt az osztályfőnökök külön figyelemmel kísérik tevékenységeiket, másrészt az iskolapszichológus állandó konzultációkkal és a szaktanárokkal együttműködésben egyéni fejlesztési útvonalat állít össze számukra. Nehéz helyzetekben mindig van mód segítséget kérni. Az SNI tanulók egyéni határozattal a szakvélemény javaslatainak figyelembevételével kapnak könnyítést, plusz időt, olykor részterületre vonatkozó mentesítést, egyéni elbírálást, egyedi esetben vagy számonkéréskor számítógép-használati lehetőséget, helyesírás értékelése alóli mentességet, szóbeli vagy írásbeli számonkérés alóli mentesítést. Összetett eljárásokat igényel a sokféle szakértői javaslat, ugyanakkor nagyon odafigyelnek kollégáink az esélyek kiegyenlítésére.

Ugyanakkor a sajátos nevelési igényű SNI tanulók száma egyre nő. Itt a nehézséget az okozza, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése nagyobb szakmai felkészültséget igényel, mint amit az átlagos képzésben a tanárok eddig meg tudtak szerezni. Ilyen téren a Közép-Budai Tankerület gyógypedagógus- és fejlesztő pedagógus szakembereit vehetjük igénybe.

I.9.3.7. Beiskolázási jellemzők, alternatív intézmények az ellátási körzetben

A beiskolázásunk a 4,7 feletti intézményi érettségi átlagaink miatt 100%-os az egyetemi továbbtanulás terén. A tőlünk távozó tanulók kivétel nélkül be tudnak illeszkedni bármelyik alternatív középfokú intézménybe, mivel tanulási szokásaik az intézményi képzés intenzitása miatt magasabbak az átlagos profilú középiskolánál. Az általános iskolai korosztályból iskolánkba a túljelentkezési arány a felvehető létszám 12-15-szörösét meghaladta az elmúlt 8 évben. Ez részben tükrözi az intézményünk elismertségét és a képzési formáink iránti társadalmi igény erősségét.

I.9.3.8. Kimeneti jellemzők (emelt szintű érettségi, nyelvvizsga eredmények, továbbtanulás)

Iskolánk az érettségi eredmények és a továbbtanulási lehetőségek tekintetében kifejezetten sikeres. A HVG 100 legjobb gimnáziumi rangsorban az elmúlt évek során a 6 -11 helyezés között szerepeltünk, ami a legsikeresebb érettségi, kompetenciamérési- és nyelvvizsga-eredményesség, valamint a sikeres továbbtanulási tényezők alapján kerül meghatározásra. Nyelvvizsgaszerezés terén többször szerepeltünk a legsikeresebb iskolák között. Évente 45-50 DSD Deutsche Sprachdiplom sikeres teljesítéséről kapnak oklevelet végzős tanulóink. Angol nyelvből - általában - a végzősök kb. 90%-ának van B2-es vagy C1-es nyelvvizsgálata. Ezért általában elmondható, hogy a végzős diákjaink 95 %-a legalább egy nyelvből, és 40%-a kettő vagy több idegen nyelvből nyelvvizsgát. Idekapcsolódik még a spanyol és német nyelvi előkészítő képzésünk sikere is, ahol a diákok 95-100%-a spanyol és német nyelvből minimum középfokú, és nagy számban felsőfokú nyelvvizsgával végzi el a képzést és tesz érettségi vizsgát.

Diákjaink az érettségi évében szinte kivétel nélkül jelentkeznek emelt szintű érettségi vizsgára, és azt sikerrel teljesítik, így számukra megnyílik az út a legjobb egyetemek, CORVINUS, ELTE, SOTE, BME, MOME stb. és a népszerű felsőfokú intézmények irányába. Az egyetemi továbbtanulási aránya végzős tanulóinknak gyakorlatilag 100%-os, a diákjaink 8-10 %-a külföldi egyetemekre is sikerrel pályázik (mint pl. Oxford, St. Andrews, London, Berkeley, Yale, Harvard, MIT) és ott folytatja tovább tanulmányait. A legnépszerűbbek az angolszász környezetben, a Németországban és az Egyesült Államokban elérhető

egyetemek. Büszkék vagyunk arra is, hogy a külföldi egyetemekre járó volt diákjaink a legszebb eredményekkel végzik ottani tanulmányaikat, és a hazai egyetemeken, melyek közül kiemelt partnerünk a SOTE, a BME és Corvinus Közgazdaságtudományi Egyetem, ahol a PHD képzésre jelentkezők számában is kimagasló a Városmajori Gimnáziumban érettségizett volt diákok száma.

I.10. A szülők

A Városmajori Gimnázium közössége felismerte, hogy a korábbi akadémikus tudást nyújtó iskola helyett olyan széles műveltséget adó, képességfejlesztő iskolamodellt kell létrehozni, amely jobban megfelel a kor kihívásainak. Ennek lényege egy olyan gyakorlatközeli pedagógia, amely nagymértékben épít az iskolahasználók együttműködésére. Olyan kölcsönös kooperációt kell megvalósítani, amelyben az iskola a mikro- és makro-társadalom kihívásait és elvárásait egyeztetni tudja a szülők igényeivel, és ebbe a folyamatba aktívan be tudja vonni a leginkább érdekeltet, a pedagógusokat és a diákokat. Az elmúlt 15 évben sok hagyományos formája alakult ki az együttműködésnek.

A szülői munkaközösségek vezetésével aktívan és hatékonyan vesznek részt a szülők az iskola életében. Kéri a döntések előkészítéséről a folyamatos tájékoztatást, szívesen adnak tanácsot, gyakorlati segítséget minden olyan területen is, ahol hiányt szenved az iskola.

Az Iskolaszék megszűnt, helyette a szülői munkaközösség évente legalább két alkalommal tart értekezletet a tanév fő eseményeinek megvitatásával. Az osztályokból 2-3 fő választott képviselő képviseli a szülői kört, a teljes SZMK tagsága 50-60 fő szülő. Az SZMK elnöksége képviseli a teljes szülői kört folyamatosan, ellátja az Iskolaszék szerepét.

I.10.1. A kapcsolattartás elektronikus módjai

Iskolánkban a 2003/2004. tanév óta működik elektronikus napló, amit 2018-ban a központi KRÉTA váltott fel. Az elektronikus napló nemcsak a tanórákon vett új tananyag, illetve az érdemjegyek követését teszi lehetővé, hanem a szülő közvetlenül is tud üzenni a szaktanárnak. A zárt és szaktanár által moderált szűkebb tanulócsoporthoz üzenőfal is lehetőséget biztosít például a tárgy érdekességeinek felderítésére, a házi feladat problémáinak előzetes, diákok közötti vagy akár a szaktanárral történő közös megvitatására, online korrepetálásra, sokféle projektmunka beadására. A központi adminisztrációs felület egyre több elektronikus ügyintézkést tesz lehetővé, így például a beiratkozás jelentős része is itt zajlik.

A KRÉTA elektronikus naplón kívül az iskola két honlappal rendelkezik, amelyek feladata az iskolai élet bemutatása a külvilág számára. A honlapokra a diákok külön regisztrációval tudnak belépni, így ezen keresztül biztosítjuk számukra a választható képzésekre való jelentkezést.

Az iskola minden dolgozója és diákja rendelkezik hivatalos iskolai e-mailcímmel (monogram@varosmajor.eu; vezetéknev.keresztnév@varosmajor.eu), amelynek segítségével az osztályok számára levelezőcsoportokat hozunk létre. Hasonlóan ehhez minden osztály szülői közössége számára is létrehozunk egy levelezőcsoportot, amelyen keresztül az iskola hivatalos programjairól, valamint az iskolai élettel kapcsolatos teendőkről adunk tájékoztatást.

Az iskola nem rendelkezik hivatalos Facebook, Instagram, vagy Twitter fiókkal.

I.11. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony létrejötte az igazgató döntése alapján aláírt felvételi határozattal kezdődik, és a tanuló beiratkozásával jön létre.

I.11.1. Felvétel – átvétel – megszűnés

I.11.1.1. Felvétel, felvételi eljárás

A már működő osztályainkba minden tanulót felvételi eljárás keretében, a korábbi években, illetve félévben elért osztályzatai, a központi írásbeli vizsgán és a helyi szóbeli vizsgán szerzett pontszámai alapján az évente kiadott felvételi tájékoztatóban leírt számítások szerint felállított rangsor, valamint a meghirdetett férőhelyek létszámhatára adta lehetőségek keretei között veszünk fel.

I.11.1.2. Átvétel

Nem induló osztályainkba való jelentkezéskor szabad férőhely esetén a tanulót a korábbi bizonyítvány mérlegelése, az iskola igazgatója által megjelölt tantárgyak jelentkezést megelőző évfolyamainak anyagából összeállított felvételi –szükség esetén különbözeti– vizsga, továbbá az iskola igazgatója által meghatározott további nyelvi vagy emelt szintű vagy egyéb tantervi ismeretek, készségek anyagából tett írásbeli, szükség esetén azt kiegészítő szóbeli vizsga megfelelő eredménye alapján vesz fel felvételi határozattal az iskola igazgatója.

Mivel a tehetséggondozó speciális képzésekre a fejlesztésre összeállt csoportok miatt a tanulók mindegyike mérés alapján érkezik magas teljesítménnyel, ezért vizsga nélküli átvétel vagy átiratkozás nincs.

I.11.1.3. Megszűnés

A tanulók tanulói jogviszonya az érettségi vizsgával a jogszabály szerinti nappal megszűnik.

A tanulói jogviszony megszűnik a tanuló másik iskolába történő átvétele esetében a bemutatott befogadó nyilatkozat alapján bizonyítványba beírt záradék kiadásakor, vagy nem tanköteles tanuló esetében a szülő nyilatkozata, vagy nagykorú tanuló esetében a tanuló nyilatkozata, vagy egyéb, a tanulói jogviszony megszűnését okozó jogszabályi helyzet alapján.

I.12. Tanulmányok alatti vizsgák

A nyelvi előkészítő év során spanyol nyelvből félévkor és év végén, német nyelvből év végén a diákoknak belső vizsgát kell tenniük. A tanulmányok folytatásának feltétele a megfelelő vizsgaeredmény. A nyelvi előkészítő képzésben a tanulóknak kötelező a tanult magas óraszámú nyelvből vagy emelt szintű érettségi vizsgát, vagy legalább középszintű nyelvvizsgát tenniük.

A hat évfolyamos német és spanyol nyelvi képzés célja, hogy a diákok magas szintű (C1) német nyelvtudással fejezzék be középiskolai tanulmányaikat. Ennek elősegítése érdekében a hat évfolyamos német nyelvű képzés részeként a diákok a 12. évfolyamon DSD vizsgát tehetnek.

I.12.1. Osztályozó vizsgák

A tanulónak a felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges tanév végi osztályzatai megállapításához vagy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- a) felmentették a kötelező foglalkozásokon, tanórákon való részvétel alól –egyéni tanulói munkarend szerint–, de osztályozó vizsga letételére kötelezték;
- b) a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- c) előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgynak a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeit, tehát nem szerezte meg az előírt osztályzato(ka)t;
- d) ha tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozó vizsga letételére engedélyt kapott.

Az osztályozó vizsgával kapcsolatos eljárásrend:

1. Osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Amennyiben a diák nem az előrehozott érettségi szándéka miatt vizsgázik, a vizsgát az adott érettségizés tanítási évében kell megszerezni.
2. Az előrehozott érettségi miatt a tanulmányi időt rövidítő célzatú osztályozó vizsga esetében adott vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető vizsga.
3. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés határidejét és az osztályozó vizsgák időszakát a tanév rendje alapján az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. A vizsgára külön jelentkezési lap kitöltésével (kiskorú tanuló esetén szülői aláírással) lehet jelentkezni, és azt az igazgató határozatban engedélyezi.
5. Az osztályozó vizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg a pedagógiai program, ill. helyi tanterv alapján.
6. Az osztályozó vizsga helye az iskola. Indokolt esetben –amennyiben a tanuló intézményünk pedagógiai programjában nem szereplő tantárgyból kíván vizsgát tenni– vendégtanulónaként más iskolába jelentkezhet a vizsga letételére.
7. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
8. Az érettségi tárgyak mindegyikéből írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni. Kivételt képez ez alól a testnevelés tantárgy, amelyből csak gyakorlati vizsga van.
9. Az osztályozó vizsgák szervezése a hatályos jogszabályok szerint történik. Egy tanuló egy napon maximum három írásbeli és három szóbeli vizsgán vehet részt. Az írásbeli vizsga időtartama minimum 60 perc. A vizsgák között legalább 15 perc szünetnek el kell telnie.
10. Az eredményes osztályozó vizsga nem ismételhető meg. Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanulónak a következő vizsgaidőszakban javító vizsgát kell tennie.
11. Ha a tanuló osztályozó vizsgával teljesítette a helyi tanterv követelményeit, a vizsga után az adott tantárgyat nem tanulja tovább. Az így keletkező szabad időben a tanuló nem hagyhatja el az iskola épületét, jogszerű tartózkodási helye a könyvtár. Amennyiben a diák a sikeres vizsga letétele után is be szeretne járni az órákra, igazgatói engedéllyel megegyeztetve, de ebben az esetben az órákra egész évben állandóan be kell járnia.

I.12.2. Javítóvizsga

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik, de legfeljebb három tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt vagy az osztályozó vizsgán megbukott.

A tanulónak a javítóvizsgára jelentkeznie kell.

Javítóvizsgát az augusztusi vizsgaidőszakban (augusztus 21-től 31-ig) lehet tenni az igazgató által megállapított napon. A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit az iskola honlapján keresztül értesíti.

I.13. Tanulmányokat záró vizsga

A tanulmányokat záró vizsga az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben leírt rendes, előrehozott, javító, pótló vagy szintemelő vizsgákat és tantárgyakat jelenti.

Minden tanulónak legalább öt tantárgyból, kötelezően magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, egy idegen nyelv tárgyakból és egy választható tantárgyból kell vizsgát tennie.

Lehetséges több választható tantárgyból is vizsgára jelentkezni. Az egyetemi továbbtanuláshoz legalább egy érettségi vizsgatárgyból emelt szintű érettségi vizsgát kell tenni.

II. Helyi tanterv

II.1. Óraháló és választott tanterv

II.1.1. A NAT-2012 szerint választott kerettanterv

II.1.2. A NAT-2020 szerint 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 7. és a 9. évfolyamokon

	7.	8.		9.	10.	11.	12.
	AB ¹	AB		AB CD ³ E ⁴	AB CD E	AB CD E	AB CD E
			ny ²				
magyar nyelv és irodalom							
magyar nyelv	1	1		1	1	1	1
irodalom	2	2		3 ⁵	3	3	4
matematika							
matematika	4 ⁶	3	3	4 ⁷	3	4	3
történelem és állampolgári ismeretek							
történelem	2	2		2	2	3	3
állampolgári ismeretek	1						1
hon- és népismeret							

¹ A, B jelű osztályok: hat évfolyamos, természettudományi irányú, komplex tehetséggondozó képzés

² nyelvi előkészítő év

³ C, D jelű osztályok: négy évfolyamos képzés

⁴ E jelű osztályok: nyelvi előkészítő évet követő négy évfolyamos képzés

⁵ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

⁶ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

⁷ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

etika/hit- és erkölcstan							
etika	1	1					
természettudomány és földrajz							
természettudomány							
kémia	1,5 ⁸	2		2	2 ⁹		
fizika	2 ¹⁰	2		2,5 ¹¹	3		
biológia	2	2 ¹²		2,5 ¹³	3		
földrajz	2	2 ¹⁴		2	1		
idegen nyelv							
első idegen nyelv ¹⁵	4 ¹⁶	4 ¹⁷	15	4 ¹⁸	3+1	5	4
második nyelv ¹⁹	1 ²⁰	0,5 ²¹	3	3	3	5	3
művészetek							
ének-zene	1	1		1	1	0,5	
vizuális kultúra ²²	1	1		1	1	0,5	
dráma és színház		0,5					1
mozgóképkultúra és médiaismeret							
technológia							
technika és tervezés	0,5						
digitális kultúra		2	3		2	2	
testnevelés és egészségfejlesztés							
testnevelés ²³	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1
tanulásmódszertan			1				
profiltárgy (AB) / emelt szintű tárgy (CDE)				2 ²⁴	2 ²⁵		
emelt szintű érettségi előkészítő (fakultáció) ²⁶						6	10
összesen ²⁷	32	32	30	36	36	36	36

⁸ a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére megnövelve

⁹ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹⁰ a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére megnövelve

¹¹ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹² a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére megnövelve

¹³ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹⁴ a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére megnövelve

¹⁵ a 10. évben az első idegen nyelv szakkörrel kiegészítve

¹⁶ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹⁷ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹⁸ a szabadon tervezhető órakeret terhére megnövelve

¹⁹ a 7-8. évben a második nyelv latin, szakkörrel kiegészítve

²⁰ a szabadon tervezhető órakeret terhére

²¹ a szabadon tervezhető órakeret terhére

²² a 11. év művészeti tárgya ének emelt szintű képzés mellett ének-zene, egyébként vizuális kultúra

²³ jogszabály biztosította részleges felmentési lehetőség

²⁴ a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére

²⁵ a tehetséggondozásra fordítható órakeret terhére

²⁶ a 11. évben fakultációs keretben választott természettudomány vagy földrajz

²⁷ a gimnázium emelt szintű képzésének megfelelően jellemző módon a jogszabály megszabta maximális heti óraszám

II.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek

A Városmajori Gimnázium emelt szintű, tehetséggondozó iskolaként működik. 2006-ban kiváló tehetséggondozó intézményi címet kapott, 2011 óta részt vesz a tehetségpontként az országos tehetséggondozó hálózat munkájában. A tehetségfejlesztő munka alapvető tankönyv- és eszköztára a NAT 2020-hoz igazodó, központi tankönyvlistán engedélyezett ingyenes tankönyvek köre, és az azokhoz készült tanulmányi segédletek, gyakorlófüzetek, egyéb eszközök.

A tehetséggondozó munkához, kiemelten az emelt szintű képzés jellegű és idegen nyelvi képzéshez azonban a tantestület egyes tantárgyakból kiegészítő anyagokat, illetve a szülők kérésére olyan segédanyagokat és nyomtatott, tanulást segítő kiadványokat is használ, amelyeknek beszerzését a szülői közösség az elmúlt évek tapasztalatai alapján jónak, fontosnak ítéli meg. Ezeknek a segédanyagoknak, kiadványoknak - például a nyelvi előkészítő vagy a magas szintű emelt szintre felkészítő nyomtatott anyagoknak - a beszerzését az iskola Kálmán Gyula Alapítványa szervezi meg az szülőkkel történt önkéntes finanszírozás egyeztetett formájában. Minden tanulónak, akinek családi helyzete akadályt jelent ezen kiadványok beszerzésében, az alapítvány más felajánlásokból segítséget nyújt. Ebből következően a kötelező tankönyvek a tanterv alapján teljesen ingyenesen, vagy szükség esetén alapítványi támogatással kiegészült formában érhetők el minden tanuló számára.

II.3. Tantárgy- és pedagógusválasztás

II.3.1. Tantárgyválasztás

A tantárgyválasztás a Városmajori Gimnáziumban az induló képzések esetében a képzéshez feltüntetett tantárgyakkal és óraszámokkal együtt történik az egyes osztályokban. A tantárgyválasztás elsősorban a képzés választását jelenti, azaz alapvetően a képzési összóraszám felhasználásával való egyetértést, néhány esetben a felkínált tantárgyakból plusz órák választását.

A hatosztályos képzésben a 7. évtől a hatosztályos képzés három szakaszban tartalmaz választási lehetőséget.

- az 1. szakaszban a választott angol vagy német nyelvi osztály választásával a felvételi vizsga eredményei alapján;
- a 9. évtől az előfakultáció keretében a tanulók számára felajánlott biológia, digitális kultúra, fizika, földrajz, kémia, magyar, matematika, történelem tárgyak közül a legtöbb tanuló által választott tárgyakból heti 2 óra választásával.
- A 11. évtől pedig az emelt szintű felkészítés lehetőségeként matematika, magyar, történelem, biológia, fizika, kémia, földrajz, ének-zene, testnevelés, idegen nyelv tantárgyak köréből lehet választani. Az emelt szintű képzésre felkészítő csoportokba való jelentkezésnél a képzés indításának feltétele általában min. 12 fő tanuló jelentkezése az indítandó csoportokba.

A négyosztályos képzés esetében:

- A négyosztályos képzésbe a tanulók felvételi eredményük alapján kerülhetnek be, ahol kötelezően emelt óraszámban tanulják a magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem, valamint a biológia, digitális kultúra, ének, fizika, illetve matematika tantárgyakat attól függően, milyen profilú osztályt választottak.

- 11. évtől pedig évfolyamszinten az emelt szintű felkészítés lehetőségeként biológia, digitális kultúra, ének-zene, fizika, földrajz, idegen nyelv, kémia, magyar, matematika, testnevelés, történelem tantárgyak köréből választhatnak. Az emelt szintű képzésre felkészítő csoportokba való jelentkezésnél a képzés indításának feltétele általában legalább 12 fő tanuló jelentkezése az indítandó csoportokba.

Az öt évfolyamos nyelvi előkészítő képzésre jelentkező tanulók:

- a spanyol vagy a német nyelvet választják, valamint matematikából kapnak heti plusz egy órát az emelt szintű képzésre való felkészítés előkészítése érdekében.
- A 11. évtől a többi, évfolyamban tanuló diákhhoz hasonló módon az emelt szintű felkészítés lehetőségeként a biológia, digitális kultúra, ének-zene, fizika, földrajz, idegen nyelv, kémia, magyar, matematika, testnevelés, történelem tantárgyak köréből választhatnak. Az emelt szintű képzésre felkészítő csoportokba való jelentkezésnél a képzés indításának feltétele általában legalább 12 fő tanuló jelentkezése az indítandó csoportokba.

II.3.2. Pedagógusválasztás

A pedagógusválasztás a Városmajori Gimnáziumban csak rendkívül korlátozott formában biztosítható a képzések speciális jellege miatt. Adott esetben a 11. évfolyamos emelt szintű képzésre való jelentkezés esetében van lehetőség arra, hogy több emelt szintű csoport indítása esetén a tanárok közül választani lehessen, hiszen elsősorban képzéseket hirdetünk, és a képzésen tanító tanár személyére garanciát nem vállalunk. Ennek a választásnak is erős korlátokat szab az indítható csoportok létszáma. 12 fő alatti létszámmal általában nem indul csoport, 24 jelentkező fölött általában több csoportra osztjuk a képzést. Utóbbi esetben például órarendi szempontok, az egy osztályból jelentkezők együtt-tartása, szükség szerint további szempontok szerint osztjuk be a tanulókat.

II.4. Osztályba és csoportba sorolás

A végső döntést a csoportba sorolásról minden esetben az igazgató hozza meg.

II.5. Választható érettségi tárgyak és témaköreik

Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga.

A két befejező évfolyamon a kötelező vizsgatárgyakból biztosítjuk, hogy a tanuló –választása szerint– mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a korábban felsorolt tárgyak mindegyikéből (de jogszabály szerint legalább két tárgyból) indul emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő csoport, ha a jelentkezők száma eléri a 12-t. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból a helyi tantervben meghatározottak szerint lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.

Tanulói igény esetén a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból megszervezzük, amely a helyi tantervünkben szerepel és osztályzattal értékeltük.

A vizsgázó –függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel– dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból.

Azokból a vizsgatárgyakból, amelyekből a vizsgázó a vizsgaszabályzatban foglaltak alapján érettségi vizsgát tehet, a vizsgatárgy választásának joga nem korlátozott. A vizsgatárgy választásának jogával a vizsgaidőszak rendjéhez, ezen belül a kitűzött vizsganapokhoz igazodva lehet élni.

A középszintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez a tanulmányokat záró két tanévben legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez pedig legalább kettőszázhetvenhat órát biztosítunk.

Érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték. Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből a helyi tanterv szerint nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában teljesítheti.

Egy vizsgaidőszakban egy vizsgatárgyból csak egy szinten lehet érettségi vizsgát tenni.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezést a vizsgabizottságot működtető intézménybe lehet benyújtani.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezés az e célra szolgáló jelentkezési lappal történhet. A jelentkezési lapot

- a május–júniusi vizsgaidőszak esetén február 15-ig,
- október–novemberi vizsgaidőszak esetén szeptember 5-ig

lehet benyújtani a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójához.

Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az [Nkt. 6. § \(4\) bekezdésében](#) a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelményeknek felelnek meg, frissítésük a jogszabályváltozásokat követve folyamatosan történik. Ezen információkat a tanulók számára az iskolai honlapon történő folyamatos megjelenítéssel elérhetővé tesszük.

II.6. Ellenőrzés-értékelés

II.6.1. Tantárgyi ellenőrzés és értékelés

A nevelő-oktató munka során a számonkérések célja a tanulási folyamatban való előrehaladás felmérése, valamint lezárása. Az értékelések során mind a diagnosztikus, a formatív és a szummatív funkció megjelenik, ezen funkciók alkalmazása az nevelő-oktató munka része. A pedagógiai munka egyik alappillére a folyamatos visszajelzés, amely segíti a tanulók helyes önértékelésének kialakulását, valamint támogatja őket a további fejlődésben.

A visszajelzés történhet szóban és írásban, de nem feltétel, hogy osztályzat is szülessen belőle. Ugyanakkor a félévi és az év végi érdemjegy megállapításához szükséges, hogy minden diáknak legalább a heti óraszám plusz egy jegye legyen.

Az iskolánk híve a szabad iskolának, és bízunk kollégáink szakmai felkészültségében és pedagógiai jártasságában, ezért a beszámoltatás formáinak, módszereinek részletes szabályozását a tanulói csoportokkal megbeszélve a tanárok alakítják ki a csoportok és tantárgyuk egyedi jellemzőihez igazodva.

Az osztályozás minden tantárgyból hagyományos érdemjegyekkel történik. A tanári értékelés nem azonosítható pusztán az osztályozással. A tanítás-tanulás folyamatban a tanulói megnyilatkozások dicsérete, elmarasztalása, a tanár biztatása stb. mind-mind az értékelés része. A számonkérés nem büntetés, hanem lehetőség a tanuló számára ismereteinek közlésére, az adott témakörben tudásának összehasonlítására az osztály többi tagjával és a tanár elvárásaival. Ezért is iskolánkban a fegyelmezésnek nem lehet eszköze a dolgozatíratás. A Városmajori Gimnáziumban a tanulók többféle módon is számot adhatnak tudásukról.

Amennyiben a diák valamilyen betegség, illetve egyéb hiányzás miatt nem írta meg a témazáró dolgozatot, akkor köteles azt pótolni a tanárral előre egyeztetett időpontban. A pótdolgozat kidolgozására biztosított időtartam megegyezik az eredeti dolgozatírással fordított időtartammal. A dolgozatra adott érdemjegy érvényességére vonatkozó megszorítások a pótdolgozatra is vonatkoznak.

II.6.1.1. Szóbeli felelet, gyakorlati munka

Ennél a számonkérési módnál a legfontosabb nevelési célunk, hogy fejlesszük a tanuló szóbeli kifejezőképességét. A szóbeli felelettel lehetőséget nyújtunk a diáknak arra, hogy a nyilvánosság előtt egy megadott témáról röviden kifejtse véleményét. Így javulhat a tanuló nyilvános szereplési képessége, és várhatólag bátrabban és sikeresebben fogja a mindennapi életben is véleményét kifejezni. Egy-egy felelet során a többi diák a hibákból tanulva saját tudását is rendszerezheti, pontosabbá teheti. A feleleteket a tanár rövid szóbeli értékelése követi, rámutatva a teljesítmény értékeire, hiányosságaira. A felelet hossza lehetőleg nem haladja meg a 10 percet. (Egyszeres súly.)

II.6.1.2. Röpdolgozat

A folyamatos számonkérés a diákokat rendszeres tanulásra szoktathatja. A tanárnak lehetősége van arra, hogy félévente többször is röpdolgozatot írasson. A röpdolgozat írásának időpontját a tanár nem köteles előre bejelenteni. A röpdolgozat tartalma egy adott témakör kisebb részletét öleli fel. A kidolgozásra fordított idő függ a tantárgy sajátosságától is, de lehetőleg maximum 20 perc. Ez a számonkérési mód lehetőséget nyújt a tanulónak és a tanárnak is, hogy lemérje az eddigi munka hatékonyságát, és mivel a tanár a csoport minden tagjának tudásszintjéről visszajelzést kap, ez befolyásolhatja a továbbiakban a tanulási folyamat irányát, a tanár módszerét is. (Egyszeres súly.)

II.6.1.3. Témazáró dolgozat

A témazáró dolgozattal a tanár a tanulóknak egy nagyobb témakörben elvárható tájékozottságát, ismereteinek mélységét méri fel. Mivel ez az ellenőrzési forma a diákoktól alaposabb szintű felkészülést igényel, a tanár a témazárót nem íratthatja meg váratlanul. A Házirend előírásai szerint az osztály egy nap nem írhat kettőnél több témazáró dolgozatot, így annak időpontját a tanárnak egyeztetni kell az osztállyal. A tanulóknak a dolgozatírás időpontját legalább egy héttel előbb ismerni kell. A dolgozatokat a tanár a megíratást követő 22 munkanapon belül kijavítva adja ki. Amennyiben a diák kéri, a kijavított dolgozatokra adott osztályzatot a tanár szóban is köteles indokolni. Ha a tanár a dolgozatokat nem javítja ki, vagy az osztályzatokat nem hozza a diákok tudomására legkésőbb 22 munkanapon belül, úgy az osztályzatok elévülnek, azaz a tanár nem írhatja be azokat a naplóba és az év végi osztályzat megállapításánál nem veheti azokat figyelembe. Ugyanakkor a diákoknak az elévülés után is joguk van kérni a dolgozatra kapott osztályzatot. Természetesen a nagyobb anyagrészből szerzett érdemjegy nagyobb súllyal esik latba az év végi osztályzatok kialakításánál. (Háromszoros súly.)

II.6.1.4. Javító témazáró dolgozat

Ha a szaktanár úgy ítéli meg, hogy az osztály (a csoport) az adott témakörben gyengébb teljesítményt nyújtott a vártnál, felajánlhatja a javító témazáró dolgozat írásának lehetőségét. A javító témazáró dolgozatírás időpontját is egyeztetni kell az osztállyal legalább egy héttel előbb. A megírt dolgozatot a diák nem köteles beadni, kivéve, ha az eredeti témazáró dolgozatra elégtelen minősítést kapott, vagy nem írta azt meg. A javító témazáró dolgozat tehát pótdolgozatnak is minősülhet. A szaktanár eldönti, hogy mindkét dolgozatot (az eredetit és a javítót) ugyanolyan súllyal veszi figyelembe a félévi (vagy év végi) osztályozáskor, vagy csak a javító dolgozatra adott érdemjegyet számítja be.

II.6.1.5. Kiselőadás, szóbeli beszámoló

A tanítási órán a tanulónak lehetősége van saját kutatási területéről, vagy az őt mélyebben érdeklő (a szaktanárral egyeztetett) témáról társainak előadást tartani. A tanár szóban értékeli az előadást, s ha az színvonalas volt, jeles osztályzattal jutalmazhatja. (Kétszeres súly.)

A tanórán kívüli beszámoltatás: A tanórán kívüli beszámoló lehetőségét az iskola nem zárja ki. Erre akkor van lehetőség, ha a diákbetegség, illetve egyéb tartós hiányzás miatt nagyobb anyagrészből számol be. A feleletre kapott érdemjegy súlya a témazáró dolgozat értékével azonos.

II.6.1.6. Projektmunka

A projekt munkában való részvétel kétféle módon osztályozható: vagy úgy, hogy a csoport minden tagja ugyanolyan osztályzatot kap, miközben a tanár fenntartja magának a jogot, hogy egy-egy diáknak a csoport jegyétől eltérő jegyet adjon. (Ebben az esetben a tanár természetesen indokolja a csoport előtt az eltérő osztályzat okát.) Vagy úgy, hogy a tanár a csoportnak egy jegyösszeget ad, amelyet a diákok maguk osztanak el maguk között. Ennek az osztályzási módnak az alkalmazása a tanár számára is komoly pedagógiai feladat, és az alkalmazását a csoport korosztályától is függővé kell tenni. (Kétszeres súly.)

II.6.1.7. Házi dolgozat, házi feladat, órai munka

A tanulói óraszám és a házi feladat megoldására fordítható idő csökkenése miatt még gondosabb tanári előkészítő munkát igényel a házi feladat és a házi dolgozat tartalmának meghatározása. Nem mondhatunk le erről a tanulói felkészülési módról, hiszen a tanórán feldolgozott tananyag, probléma újragondolása, illetve alkalmazása a tanulásnak (az ismeret rögzítésének) fontos része.

A tanárnak pedagógiai eszközökkel kell elérnie, hogy az otthoni önálló tanulás minden tanuló számára belső igénnyé váljon, ezért az írásbeli házi feladat el nem készítése nem büntethető automatikusan rossz osztályzattal. Az elmaradt házi feladat pótlásáról, illetve a házi feladat hiányának következményeiről a tanulócsoport és a tanár egyeztetnek. A házi feladat mennyisége, mélysége a korcsoporttól is függ, de a megoldása nem igényelhet átlagosan több időt, mint fél óra. Szünidőre és hétvégére nem adható a szokásosnál több feladat.

A házi dolgozat elkészítése nem követelhető meg a következő szakórára. Hiánya büntethető akár elégtelen osztályzattal is. A jegy súlyozása az előzetes egyeztetéstől függ.

Az órai munka értékelése egyszeres súllyal történik.

II.6.1.8. Próbaérettségi, kísérettségi

Az iskola lehetőséget nyújt az érettségiző diákoknak, hogy a kétszintű írásbeli érettségi vizsgához hasonló körülmények között lemérjék tudásukat a kötelező és választott érettségi tantárgyakból. Írásban matematikából és magyarból szervezünk rendszeresen próbaérettségit az egész évfolyam számára, szóban az egyes tanulócsoportokban a tanár szükség szerint szervez kísérettségit. A vizsgatételeket az iskola tantárgyi munkaközösségének tagjai állítják össze. A dolgozatot a tanuló szaktanára javítja és értékeli. (Négyszeres súly.)

II.6.1.9. Pótvizsgák, javítóvizsgák

A pótvizsgák, javítóvizsgák értékelése az oktatási törvényben meghatározott módon történik.

II.6.1.10. A digitális értékelés változatai és módszerei

A távoktatás idején, hasonlóképpen a jelenléti oktatáshoz, a tanár a tanulási folyamat minden szakaszában az adott tanulócsoport tanulóihoz, az éppen tanított tananyaghoz, a tanítási-tanulási folyamat céljaihoz illeszkedő értékelési rendszer alapján választja ki a megfelelő módszereket, ugyanakkor –mivel a tantervi munka során bevált értékelési módszereket nem lehet maradéktalanul átültetni az online oktatás keretei közé– az értékelés során a digitális technológia eszközei által adott lehetőségeket is felhasználja.

A digitális oktatás során nagyobb szerepe van:

- a differenciálásnak, az egyéni tanulási utak kialakításának és az ehhez alkalmazkodó értékelésnek;
- a szinkron és aszinkron idejű, együttműködésen alapuló tanulás felhasználásának az értékelés folyamán;
- a tanári visszajelzés mellett az önértékelésnek mind egyénileg, mind csoportban, illetve a tanulótlársak általi értékelésnek;
- az értékelés átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá tételéhez és az önálló tanulás segítéséhez önellenőrző listák készítésének, illetve értékelő szemponttáblázatok használatának;
- a rendszeres, segítő, személyes, írásbeli és szóbeli visszajelzésnek. A személyességre mind a diákoknak, a tanároknak és a szülőknek is szükségük van, akár online beszélgetés formájában is, mellyel nemcsak a diák tanulási eredményeiről, fejlődéséről jelezhetünk vissza, hanem a tanuló mentálhigiénés állapotáról is benyomást szerezhethetünk, hogy szükség esetén lépéseket tehessünk a megsegítésére.

Mivel a tanulók eredményeit számos tényező befolyásolhatja (tanulásra alkalmas hely és eszközök, a szülők tanulástámogatási lehetősége és tevékenysége, az önálló tanulásra való képesség és a motiváció megléte vagy a digitális kompetencia szintje), olyan változatos értékelési formákra törekszünk, mely ezeket a tényezőket az értékeléskor is tekintetbe veszik.

A digitális munkarend alatt általunk használt értékelési formák többek között:

- a hagyományos értékelés formái (témazáró és röpdolgozatok, feleltetés), akár megújított formában is, felhasználva az online oktatás adta lehetőségeket, mint pl. feleltetés a diák által előre elkészített dia vagy digitális gondolkodástérkép segítségével; diákok által szerkesztett röpdolgozat; rövidebb-hosszabb egyéni és csoportos kvízek.
- egyéni és csoportos kiselőadások, projektmunka;

- esszéfeladatok;
- tanulói portfóliók;
- online megvalósítható vita,
- játékosítás (gamifikáció).

A szummatív értékelés mellett legalább annyira fontosnak tartjuk a diagnosztikus és formatív mérési-értékelési formák használatát is:

- az online helyzetből fakadó, és ezek során kialakuló esetleges hiányosságok, lemaradások felmérésére és a felzárkózás segítésére;
- az előzetes tudás, valamint az óra végén az eredményesség felmérésére;
- az önálló tanulás kialakításának, hatékonyságának segítésére;
- tehetséggondozásra;
- a tanulási folyamat hatékonyságának ellenőrzésére. Ezen okból időnként kérdőívek segítségével kikérjük a diákok véleményét tanulási tapasztalataikról mind az egész intézményben, mind az osztályban, illetve az egyes tantárgyak tanulócsoportjaiban, hogy ezeket az eredményeket felhasználhassuk a további munka során.

II.6.2. Magatartás-szorgalom

A magatartás/szorgalom jegyek a következők: példás (5), jó (4), változó (3), rossz/hanyag (2).

A tanulókat iskolába kerülésük után tájékoztatjuk magatartás és a szorgalom értékelésének szempontjait illetően.

A félévi és tanév végi osztályozó konferenciák előtt az osztályfőnök lehetőséget ad az osztály tanulóinak az önértékelésre magatartásukkal és szorgalmukkal kapcsolatosan, majd ennek, illetve a szaktanároktól kapott véleményeknek alapján érdemjegyeket javasol, melyeket az osztályozó konferencia vitat meg és véglegesít. Az osztály általános értékelését a legközelebbi szülői értekezleten is ismertetjük. Az osztály eredményeit elemezzük és felhasználjuk oktatási-nevelési munkánk során.

A magatartás értékelési szempontjai:

- A házirend tiszteletben tartása (többek között a közösségi magatartási szabályok, hiányzások és igazolásuk, pontosság, az iskola épületének megóvása, órai magatartás, iskolai rendezvényeken való viselkedés, a dohányzás, ital-és drogfogyasztásra vonatkozó szabályok)
- Kulturált viselkedés, az alapvető emberi normák tiszteletben tartása (mások jogainak, nézeteinek tiszteletben tartása, kulturált beszéd és hangnem)
- A közösséghez való viszony, közösségi aktivitás, segítőkészség, szolidaritás.
- Az adott időszakban kapott dicséretetek és fegyelmi vétségek.

A szorgalom értékelésének szempontjai

- Tanulmányi eredmény: a tanuló képességei, adottsága, körülményei és a teljesítmény viszonya, az eredmények alakulása; törekvés a javításra.
- A tanuláshoz való viszony (rendszeresség, igényesség, felkészültség, órai aktivitás)
- Tanórán kívüli tanulmányi munka (önképzés, szakkörök, tanulmányi versenyek)

II.6.3. Jutalmazás-dicséret-büntetés

II.6.3.1. Jutalmazás, dicséret

A példás magatartást és munkafegyelmet tanúsító, kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő tanulót vagy azt, aki az iskola közösségi életét jelentős mértékben gazdagítja és növeli az iskola jó hírét, a nevelőtestület jutalomban részesíti.

Az elismerés formái és fokozatai a tanév során:

- szaktanári dicséret: a kiemelkedő tanulmányi munka elismerése (az ellenőrzőbe kerül)
- osztályfőnöki dicséret: példás magatartás, munkafegyelem vagy közösségi munka elismerése (az ellenőrzőbe kerül)
- igazgatói dicséret: példás magatartás, munkafegyelem vagy közösségi munka vagy kiemelkedő tanulmányi eredmény elismerése (az ellenőrzőbe kerül)

Az elismerés formái és fokozatai a tanév végén:

- szaktanári dicséret: az egész éves kiemelkedő tanulmányi munka elismerése (bejegyzés a bizonyítványba)
- osztályfőnöki dicséret: az egész éves példás magatartás, munkafegyelem vagy közösségi munka elismerése (bejegyzés a bizonyítványba)
- igazgatói dicséret: az egész éves példás magatartás, munkafegyelem és kiemelkedő tanulmányi eredmény (országos döntő legalább egy tantárgyból) vagy közösségi munka elismerése vagy csoportban elért kiemelkedő eredmény elismerése pl. versenyen (oklevél és bejegyzés a bizonyítványba)
- nevelőtestületi dicséret: az egész éves példás magatartás, munkafegyelem és kiemelkedő tanulmányi eredmény (országos döntő legalább két tantárgyból vagy egy tantárgyból több verseny döntője), közösségi munka vagy közösségi munka elismerése vagy csoportban elért kiemelkedő eredmény elismerése pl. versenyen (oklevél és bejegyzés a bizonyítványba)
- Az év tanulója (TANTÁRGY)...-ból: A gimnázium legmagasabb szaktárgyi kitüntetése, tantárgyanként egy tanévben egy cím adható ki. (oklevél és bejegyzés a bizonyítványba)
- Városmajori Érdemérem: a nevelőtestület legnagyobb elismerését fejezi ki. Évente legfeljebb kettő (egy a tanulmányi, egy a közösségi munkáért) adható a végzős évfolyam tanulói részére (érem, oklevél és bejegyzés a bizonyítványba).

II.6.3.2. Fegyelmező intézkedések

Ha a tanulóval magatartásbeli, munkafegyelmi vagy tanulmányi probléma támad, a tanárok közössége fegyelmi intézkedéseket fogantathat. A fegyelmi fokozatoknak rögzített láncolata van. A vétségek „összeadódnak”, azaz egy-egy vétségért a következő fokozatú büntetést kapja a tanuló.

A fegyelmezés formái és fokozatai (figyelmeztető, intő, rovó):

- szaktanári: a szakórán elkövetett kisebb fegyelmi vétség büntetése (az ellenőrzőbe kerül, ha nincs használatban ellenőrző, a Kréta felületén rögzítendő)
- osztályfőnöki: a szakórán, az iskolai élet más területén, de az osztályfőnök által kezelendő fegyelmi vétség büntetése (az ellenőrzőbe kerül, a Kréta felületén rögzítendő)
- igazgatói: az osztályfőnök hatáskörében már nem kezelhető (kötelezően az igazgatóság elé kerülő) súlyos fegyelmi vétség büntetése (az ellenőrzőbe kerül, a Kréta felületén rögzítendő)

- nevelőtestületi: az osztályfőnök hatáskörében már nem kezelhető (kötelezően az igazgatóság elé kerülő és az igazgató által a testület elé utalt) igen súlyos fegyelmi vétség büntetése (az ellenőrzőbe kerül, a Kréta felületén rögzítendő)
- fegyelmi eljárás: a fegyelmezési eszközök legsúlyosabb formája, amelynek eredménye akár „kizárás az iskolából” fegyelmi határozat is lehet.

A nevelőtestület döntése szerint bármelyik fokozat adható, a fegyelmi vétség súlyának mérlegelésével nem kell feltétlenül a sorrendet figyelembe venni.

II.6.5. Értesítés az eredményekről; bizonyítvány

A szülők és tanulók értesítése az évközi és félévi osztályzatokról a Krétán keresztül történik. Az év végi osztályzatokról a bizonyítványban adunk tájékoztatást.

A félév végi osztályzat megállapításának a módja: A tanár a félévi érdemjegyet az osztályozó konferencia idejére állapítja meg a haladási naplókba beírt osztályzatok alapján. Az érdemjegy megállapításának szempontjai a következők: Az osztályzat a heti óraszám plusz egy érdemjegy, de minimum három jegy alapján állapítható meg. A félévi és év végi érdemjegy kialakításakor a tanuló órai aktivitását is figyelembe kell venni. Nagyobb témakörből való beszámolóra, illetve a témazáró dolgozatra kapott osztályzat hangsúlyosabban vehető figyelembe, mint a szóbeli feleletek vagy a röpdolgozatok érdemjegyei. Az osztályzatok pontos súlyozása a Krétában található.

Az év végi osztályzat megállapításának módja: Az év végi osztályzat az egész év munkájának értékelése. Az év végi osztályzás szempontjai a félév végi osztályzatok kialakítási rendjével analóg. Amennyiben a tanuló bukásra áll, a tanár köteles minimum két héttel a konferencia előtt értesíteni a szülőket.

II.7. Melléklet

II.7.1. Tantárgyi tantervek

II.7.1.1. A 2020-ig érvényes, kimenő évfolyamok milyen központi választott tanterv szerinti tanterv alapján tanulnak

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékleteit használjuk az alábbiak szerint:

3. melléklet – [Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára](#): C, D, E osztályok

4. melléklet – [Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára](#): A, B osztályok

7. melléklet – [A miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek](#): nyelvi előkészítő évfolyam

II.7.1.2. A 2020. NAT alapján elkészített tantervek ismertetése

III. Legitimáció

III.1. Legitimációs záradék

III.1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A Városmajori Gimnázium tanári közössége Pedagógiai Program dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A módosítások bevezetése 2021. év augusztus hónap 31. napjától történik.

HATÁROZAT

A Pedagógiai Programot az intézmény szakmai munkaközösségei, véleményezték, a tantestület 2021. augusztus 31- én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

A pedagógiai program tervezetéről a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat választott képviselői tájékoztatást kaptak.

A fenti legitimációs eljárások figyelembevételével az intézmény Pedagógiai Programját az 1/2021./augusztus 31. sz. intézményvezetői határozattal jóváhagyom.

Budapest, 2021. augusztus 31.

Dr. Szebedy Tas intézményvezető

III.1.2. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

III.2.1. Az intézményben működő tájékoztató fórumok nyilatkozatai

III.2.1.1. Diákönkormányzat

A pedagógiai program módosításáról az intézmény diákönkormányzata 2021. év szeptember hó 6. napján az előzetesen elektronikus formában kiküldött szöveg alapján az intézmény vezetője által tartott megbeszélésen tájékoztatást kapott, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Budapest, 2021. év szeptember hónap 6. nap.

.....
diákönkormányzat képviselője

III.2.1.2. Szülői közösség

A pedagógiai program módosítását az intézményvezető által tartott tájékoztató ülésen az előzetesen elektronikus formában kiküldött szöveg alapján a szülői közösség 2021. év szeptember hó 6. napján megtárgyalta.

Aláírással tanúsítom, hogy a szülői közösség tájékoztatói jogát jelen pedagógiai program módosítása során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2021. év, szeptember hónap 6. nap

.....
szülői szervezet elnöke, képviselője

III.2.2. Az intézményben működő egyes egyeztető fórumok hiányáról az intézményvezető nyilatkozata

NYILATKOZAT

A Városmajori Gimnáziumban a 2021. évben Iskolaszék és Intézményi Tanács nem működik:

intézményünkben –a pedagógiai program véleményeztetésének időszakában– Iskolaszék, Intézményi Tanács nem működött, ezért egyeztetésre nem volt lehetőség.

Kelt: Budapest, 2021. szeptember 6.

.....
Dr. Szebedy Tas intézményvezető

III.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

III.3.1. Elfogadás

A Városmajori Gimnázium pedagógiai programjának módosítását az intézmény nevelőtestülete az előzetesen elektronikus formában kiküldött szöveg alapján 2021. év augusztus 31. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, 2021. augusztus 31.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

III.3.2. Jóváhagyás

A pedagógiai programot jóváhagyom

Kelt: Budapest, 2021.

.....
Dr. Szebedy Tas András intézményvezető
P.H.

3.2.1. Fenntartói nyilatkozat

A Közép-Budai Tankerületi Központ a Városmajori Gimnázium Sokprofilú Pedagógiai Programját a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) *bekezdése, a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. (I.31.) értelmében felülvizsgálta.

A pedagógiai program szerinti feladatellátáshoz szükséges órakeretet, illetve az ehhez szükséges álláshelyeket az elfogadott éves költségvetés és tantárgyfelosztás alapján biztosítja.

A Közép Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója és működtetője a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívüli többletfeladatokat a jóváhagyott tantárgyfelosztás szerint és kizárólag az évente elfogadott intézményi költségvetésben meghatározott mértékig finanszírozza.

A fenntartó a Városmajori Gimnázium Sokprofilú Pedagógiai Programjában foglaltakkal egyetért, azt jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2021. augusztus 31.

.....

Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

* A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

III.4. Érvényességi rendelkezések

III.4.1. Jelen pedagógiai program érvényességi ideje

A jelen pedagógiai programban foglaltak intézményvezetői jóváhagyás után, felmenő rendszerben lépnek hatályba, a 2021/2022-es tanévtől.

III.4.2. A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai

A pedagógiai programban foglaltak nevelőtestületi határozattal módosíthatók. A módosítás tényszerű felsorolása mellett csatolni kell a változtatás rövid indoklását is.

A módosítás lehetséges indokai:

- jogszabályi előírások változása;
- az iskolafenntartó írásbeli kérései, utasításai;
- az iskolaszék írásbeli javaslata;
- a diákönkormányzat írásbeli javaslata;
- munkaközösségek írásbeli javaslata.

A tantárgyi programok, helyi tantervek módosítása az érintett munkaközösségek javaslata alapján történik. Amennyiben a módosítás a pedagógiai program egyéb fejezeteit változtatlanul hagyja, a munkaközösség-vezetőnek ezt a módosítást a munkaközösség-vezetők tanácsa elé kell terjesztenie (pl. éves munkaterv formájában), melynek egyetértése esetén a javaslat a nevelőtestület elé kerül elfogadásra.

III.4.3. A pedagógiai program felülvizsgálásának mechanizmusa

A pedagógiai program időarányos megvalósulását az iskolavezetés évente értékeli a munkaközösség-vezetők tanácsa által megvitatottan a nevelőtestület előtt. Az értékelés lényeges pontjait írásban is rögzíti. A belső döntéssel nem megvalósítható változtatásokra javaslatot tesz az iskolafenntartó felé.

A tantárgyi programokban, a tantervekben foglaltak megvalósulásának mértékét a munkaközösségek évente értékelik, az új tanévben már az éves munkaterv összeállításánál ügyelnek a munkaközösségi szinten megoldható problémák elrendezésére.

A tantestület és a diákönkormányzat négyévente megvizsgálja a pedagógiai programban foglaltak megvalósulását. Lényeges megállapításait, javaslataikat írásban eljuttatják az iskolavezetéshez.

Budapest, 2021. augusztus 31.

Dr. Szebedy Tas intézményvezető